

Organo de Hokkajda Esperanto-Ligo

LEONTODO

N-ro 56

4-1975

30. Mi koleris ja pri mi mem.
 "Malklarokululo, aĉa viro, toŭa toŭa to,
 malklarokululo malbonviro, toŭa toŭa to,
 malbonodorulo sub la vosto, toŭa toŭa to,
 putraĉulo sub la vosto, toŭa toŭa to,
35. Vakson-elŝpruculo el postaĵo toŭa toŭa to,
 malpurakvon-elŝpruculo el postaĵo, toŭa toŭa to.
 Kian mi erare faris la observon!"
 Kaj mi ankaŭ
 sur gruzaroj kuris, toŭa toŭa to,
40. sur splitaĵoj kuris, toŭa toŭa to.
 mi elkuris de l' marbordo.
 Kaj mi vidis, celdirekton,
 estas ŝipo kaj en kiu
 du personoj kondorencas reciproke.
45. "Oh! jen kia urgokazo?
 Kial faras ili tiamaniere, se hazarde
 in homo subakviĝis renversante kun la ŝipo.
 Oh! Rapide volas iri mi proksimen
 Kaj scivole aŭdi la parolon!"
50. Tiel pensis mi "Hokokse" 2
 kriis laŭte.
 Sur gruzeroj iris, toŭa toŭa to,
 sur splitaĵoj iris, toŭa toŭa to.
 Iris mi flugerapide.
55. Mi ĝin vidis kiel ŝipo, sed ĝi estis roko
 sur la plaĝo; vidis mi ja kiel nomoj,
 estis grandaj aŭ kormoranaĉoj.
 Grandaj du kormoranaĉoj etendadis kaj
 maletendadis longajn kolojn.
 Tion vidis kiel homoj kondorenci reciproke,
60. al mi tiel aspektis.
 "Malklarokululo, aĉa viro, toŭa toŭa to,
 malklarokululo, malbonviro, toŭa toŭa to,
 malbonodorulo sub la vosto, toŭa toŭa to,
 putraĉulo sub la vosto, toŭa toŭa to,
65. Vakson-elŝpruculo el postaĵo, toŭa toŭa to,
 malpurakvon-elŝpruculo el postaĵo, toŭa toŭa to.
 Kian mi erare faris la observon!"
 kaj mi ankaŭ
 sur gruzaroj kuris, toŭa toŭa to,

70. sur splitaĵoj kuris, toŭa toŭa to.
 Mi ascendis en riveron flugrapide.
 Tie, longa tempo staras du virinoj,
 staras en malprofundejo de rivero kaj ploradas.
 Tion mi **vidante** estis surprizita.
75. "Oh! ja kia akcidento,
 kia malbonanoncaĵo venis al virinoj tiel profun-
 dege
 ili ploras?
 Oh! Rapide mi atingi
 volu kaj aŭskultu la parolon."
80. Tiel mi jam pensis.
 Sur gruzaroj iris, toŭa toŭa to,
 sur splitaĵoj iris, toŭa toŭa to.
 Iris mi rapide, kiel fluge.
 En la mezo de rivero estis du kaptiloj por la
 fiŝoj.
85. Kaj palisoj de kaptiloj jen moviĝas pro la fluo.
 Tion mi erare vidis kiel du virinoj klinis kapojn
 teren kaj ĉielen
 kaj ploradis reciproke,
 tiel mi rigardis.
90. "Malklarokululo, aĉa viro, toŭa toŭa to,
 maklarokululo malbonviro, toŭa toŭa to,
 malbonodorulo sub la vosto, toŭa toŭa to,
 putraĉulo sub la vosto, toŭa toŭa to,
 Vakson-elŝpruculo el postaĵo, toŭa toŭa to,
 malpurakvon-elŝpruculo el postaĵo, toŭa toŭa to.
95. Kian mi erare faris la observon!"
 Kaj mi ankaŭ jen ascendis la riveron,
 sur gruzaroj kuris, toŭa toŭa to,
 sur splitaĵoj kuris, toŭa toŭa to.
 Mi revenis flugrapide.
100. Mi rigardis celdirekton.
 Kia ja afero,
 mia domo brulas fajre,
 fumo ascendante al ĉielo,
 jen **similis** kiel nubo vualanta. Tion mi vidante
105. konsternita mi apenaŭ sverni
 surprizite, kriis en virina voĉo. 3
 Mi saltanta; de lontane iu
 kun stentoro 4 kaj kriante al mi
 fluge venis. Mi rimarkis, ke ŝi estas mia
 edzineto,

110. kun mieno konsternita, kun raŭkvoĉo
 "Mia Senioro! Ĝu kio ja okazis?
 diris ŝi: Mi vidis
 ke mi ja rigardis kiel incendio.
 Sed la domo ne difekte
115. staris. Nek fajro nek la fumo.
 Tio estis, ke la edzineto faris piston,
 tiam vento forte blovis branon de milio
 kaj forblovis. La aspekton
 mi rigardis, kiel fumo.
120. Iris mi por serĉi manĝon, sed nenion trovis.
 Krome,
 kiam ankaŭ mi stentoris, mia edzineto
 surprizite, milon
 kaj kribrilon kune ŝi forlasis en la blovo.
 Ĉivespere ni nenian manĝon havos.
125. Mi kolerege sur la plankon
 sinĵetaĉis, dormiĝaĉis.
 "Malklarokululo, aĉa viro.   toŭa toŭa to,
 malklarokululo, malbonviro,   toŭa toŭa to,
 malbonoĉorulo sub la vesto.   toŭa toŭa to,
 130. nutraĉulo sub la vesto,   toŭa toŭa to,
 Vakson-elŝrucuĉo el postaĵo,   toŭa toŭa to,
 malpurakvon-elŝrucuĉo el postaĵo,   toŭa toŭa to.
 Kiam mi erare faris la observon!"

Tiel
 hetemano de la vulpoj jen rakontis!

klarigo de la vortoj.

1. ononno: Ajnoj krias "ononno", kiam ili revenas ĉastante el monto aŭ maro kun rikolto.
2. hokokse: Post la incendio aŭ katastorofo oni krias "hokokse".
3. virina voĉo: Kiam kriza katastorofo, eĉ la viro krias en virina voĉo, ĉar tiu voĉo alte kaj forte sonas.
4. stentoro: laŭta voĉo.
5. Senioro: Sinjora moŝto.

MARA DIO KANTIS PRI SI MEM

"ATUIKA TOMATOMAKI KUNTUTEAŜI HM HM!"

(Jukaro--aina eposo de Horobecu)

Registris: ĈIRI Jukie
Esp-igis : A. HOŜIDA

- 1 Atuika tomatoma ki kuntuteaŝi nm hm!
Longaj fraĉjoj, ses fraĉjoj, longaj franjoj
ses franjoj,
kurtaj fraĉjoj, ses fraĉjoj, kurtaj franjoj
ses franjoj,
ili kunguvernus min.
- 5 Nur gravuris mi tuttage,
glavan ingon sur la lito,
kiun muntis mi apude
de trezoroj en amaso.
Ĉiutage en mateno, kun sagingo sur la dorso
- 10 fraĉjoj, franjoj, kuneliris
kaj revenis en vespero
laciginte, nenion akiris.
Kvankam lacaj, la fratinoj tuj preparis
manĝon por mi
kaj por si mim. Post la manĝo
- 15 miaj fratoj sin okupis fari sagojn ja hastege.
Post plenigo de sagingoj endormigis ili ronke,
ĉar tre lacaj ili estis.
Nekstmatene en mallumo
ĉiuj iris el la litoj, franjoj faras manĝon
por mi.
- 20 Post la manĝo ankoraŭe ili portas sagojn
dorse
eksterdomen. Kaj vespere ankoraŭe ili venas
kun laceco sur vizaĝo kun neniom de akiro.
Franjoj faras manĝon, fraĉjoj sagojn,
tiel ĉiutage samon.
- 25 Iun tagon laŭkutime fraĉjoj kune kun la franjoj
iris kun sagingoj foren.
Restis mi trezorojn gravuranta, tiam
baldaŭ mi ekstaris sur la lito kaj mi iris
eksteren kun la oraj pafarketo kaj sagetoj.

- 30 Vidis mi la maron vastan, ja senondan,
kie la balenoj naĝis, orienten, okcidenten,
plaŭdante kun la ondoj.
Oriente de la maro, longaj franjoj, ses franjoj
ligis marojn en homringo.
Kurtaj franjoj, ses franjoj, pelis balenojn
en la ringon.
- 35 Kaj ses fraĉoj, longaj fraĉoj, kaj ses fraĵoj,
kurtaj fraĉoj,
celpafadas la balenojn, tamen sagoj
preteriras sub kaj super la balenoj.
Ĉiutage nur farintis ili tian sensencaĵon.
Trovis mi en meza maro,
- 40 ke kun ido ludas balenojn,
supren, kaj malsupren, ja en plaŭdo.
Celis ilin de la fero
mi per sago kaj pafarko de la oro.
Unu sago, la pafita, trafis ilin rabaŭ kune.
- 45 Do mi tranĉis taj la akzon de baleno el la duoj,
la duonon mi enĵetis
en la rondon de la franjoj,
kaj mi portis unu kaj duonon sub la vosto
al la lando de la homoj
- 50 kaj elpuŝis al la bordo
de l' vilaĝo Otaŝuta.
Kaj mi naĝis
malrapide sur la maro
sindirekte al la neĝmo.
- 55 Tiam kuris iu apud
mi, mi trovis tian mevon de la maro,
kiu diris hastaspire,
"Tominkarikur Kamukarikur Isojankekur
Brava dio, dio granda,
60 kial donis vi al fiaj aĉaj nomoj
tian granddonacon maran?
Fiaj homoj, aĉaj homoj, per hakiloj
kaj falĉiloj tranĉas, pikas
kaj skrapas la donacon el la maro.
- 65 Brava dio, dio granda, nu, taj
grenu re la donacegon. Kvankam donis
vi tre multe,
nomoj fiaj kaj malbonaj
agas tiel
sen dankemo."

70 Mi respondis kun rideto,
"Ĉar ĝin donis mi al ili,
do ilia estas jam ĝi,
ili rajtas piki, skrapi,
aŭ falĉile aŭ nakile,
75 laŭ libera volo sia.
Kio estas ĝeno por vi?"
Jen la nevo perdis vorton diri al mi.
Sen atento al ĝi naĝis
mi erumare, malrapide,
80 kaj atingis al mar' mia
ĉe l' subiro de la suno.
Tiam vidis mi la dekdu fraĉjojn,
dekdu franjojn, takte krei orientamare
laŭte, tamen sen efiko,
85 ne povante porti la duonon da baleno.
Miris mi pro tio, tamen
mi revenis al la domo
kaj sidigis sur la lito.
Kiam mi rigardis posten, landon noman,
90 belaj viroj kaj virinoj, en la vestoj ceremoniaj
aŭncas, saltas, pro la ĝojo
ĉirkaŭ unu kaj duono da baleno,
kiun donis mi al ili.
Sur la duno posta kultas die bele
95 ĉefo de l' vilag' Otaŝut, ses kosodojn
zonliginte,
ses kimonojn surmetinte,
kronon dian kaj prapatron sur la kapo,
glavon dian ĉe la kokso,
kun la brakoj etenditaj alten.
100 Homoj ĝojas marĉasejon
kun la larmoj.
Kvankam ĉiris la marmevo, ke la nomoj
la balenon,
kiun donis mi al ili, pikas nakile kaj
falĉile,
sed la homoj kun la ĉefo de l' vilago
105 tranĉas, portas la viandon
per la dia glavo,
kiun ili konsideras la plej sankta.
Nu, ankoraŭ ne aperas
miaj fraĉjoj kaj la franjoj.
110 Du aŭ tri da tagoj poste
io aperis ĉe l' fenestro,
kaj mi vidis, trovis tiam, ĉe l' fenestro
orienta,

- metalan pokalon sakeoplenan.
 Sur ĝi sidis kike-uŝ-paŝui,
 115 kiu salutis min ripete,
 laŭ la komisio de la vilaganoj.
 "El vilag' Otaŝut venis al vi
 kun estimo mi sakeon por oferi."
 Li rakontis ja detale
 120 kiel la ĉefo de l' vilag' Otaŝut,
 reprezentante vilaganojn, danksaluton
 sendas al mi.
 "Tominkarikur Kamuikarikur Isojankekur
 Dio granda, dio brava, kiu krom vi nin
 favorus,
 kiam regas nin malsato,
 125 mango al ni tute mankas,
 trovi ĝin neniel povas.
 Dio granda, ni tre mankas,
 per sakeo kaj inaŝeto,
 kiujn iom feris ni por ĝoji
 130 mardonacon kaj danki vin,
 ĉar vi donis al ni vivon."
 Tion aŝiris kikeuŝpaŝui.
 Do leviĝis mi kaj prenis la pokalon
 de metalo,
 tenis mi alte por ĝin saluti.
 135 Mi malfermis ses barelojn sur la planko
 de honoro,
 kaj enverŝis en barelojn la sakeon
 de l' pokalo,
 kaj ĝin metis ĉe l' fenestro.
 Mi sidiĝis sur la lito kaj mi trovis,
 ke l' pokal' kun kikeuŝpaŝui malaperis.
 140 Do elfaris mi sabringon,
 mi gravuris sur sabringon.
 Baldaŭ levis mi l' okulojn kaj rimarkis,
 ke inaŝoj belaj plenas en la domo,
 blanka nuboj ŝvebas en la dom', briletas
 145 blanka fulmo, kiel bele min impresas!
 Du-tri tagoj pasis plu ĝis tiam,
 kiam fine proksimiĝis voĉoj de la
 fraĉjoj, franjoj,
 kiuj laŭte krias takte por tiradi la
 balenon,
 ja mi miris je l' laboro tro mallerta.
 150 Mi rigardis ilin, trovis,

- ke tre lacaĵ ili ŝajnas,
kun vizagoj ja senfortaj.
Enirinte domon kaj troviante multajn belajn
la inaĵojn,
surprizite riverencis ili, fojojn kaj ripete.
155 Dume en la ses ĉareloj sur la orienta
ej' honora,
jen plenigis la sakeo, kaj odoro ĝia ŝvebis,
kaj plenigis en la domo.
Mi ornamis per inatoj la internon de l'
dom' bele,
kaj invitis diojn forajn kaj proksimajn
160 al festeno en pompeo. La fratinoj
polis la balenon, kaj prezentis al la dioj,
kiuj ĝuis la bonguston.
Ĉe l' kaminio de l' festeno mi ekstaris
por paroli,
ke mi donis la balenon al la homoj,
ĉar ili devis malsategon
165 kaj mi ilin tre kompatis,
tion ĵaluzis dioj malbonaj,
homojn kalumniis mevo mara,
ke la ĉefo de l' vilaĝ' Otaŝut dankis,
per la vortoj tre komplezaj,
170 min vizitis kikeuŝpaŝui danksaluti.
Kiam mi rakontis ĝis detalo
ĉiuj dioj ĵesis kape
kaj mia laŭdis el la koro.
Ĝadis pompe la festeno,
175 sonis bele susurado
de dancado de la dioj.
Ie kaj ĉi tie, la fratinoj
kun boteloj servis diojn
aŭ kankantis
180 per belvoĉo kun diinoj.
La festeno fermis sin post du-tri tagoj.
Kiam du tri da inaĵoj al la dioj mi donacis,
multajn fojojn ĉiu die tre ĝentile riverencis,
fleksante sian kokson ĉe la mezo
185 kaj revenis sian domon.
Tion sekvis viv' feliĉa, ĉiam kun ses
longaj fraĉjoj,
longaj franjoj, ses franjoj, kurtaj franjoj
ses franjoj,
kurtaj fraĉjoj ses fraĉjoj.
Kiam la homoj sakeon faras,

190 ĉiam kun inaŭoj ili ĝin donacas.
 Do jam estas mi trankvila,
 ĉar la homoj, jam sen zorgoj, manĝomanko,
 vivas ĉiuj nun en paco.
 * * * * *

Rimarko

*kike-uŝ-paŝui

Ligna bastoneto akompanata de ĝiaj rabotejoj
 por ornamo. Ainoj uzis ĝin por dediĉi sakeon
 al dio. Ili kredis, ke ĝi transdonas la
 mesaĝon de homoj al la dio.

*inaŭo (origine: inau)

Ligna rabotejo por dediĉi al dio.

札幌エスペラント会主催

★8期 エスペラント初級講座のお知らせ

(あなたに知人、友人にロジミ宣伝して下さい)

内容 ABCから簡単な会話および文通指導まで

とき 5月10日より毎週土曜日

18:00 ~ 20:00 (3ヵ月間)

ところ 中央タイピスト学院(中央区南2西4)

かいひ 全期**3600**円【新選エス扣(900円)、テキスト、練習問題集
 (コピー版)、テキストトラの巻、歌集(Marimo)付、副教材費
 別】高校生以下の場合にのみ会費分割払可。辞書・テキスト持
 参の人は、その分割引ます。

テキスト La Teksto Unua

副教材 (★1ヵ月目はナシ)

★2ヵ月目「新エス講座 vol.1」 600円

★3ヵ月目「日常用語活用辞典」 2,500円

「作文の教室」 1,600円

主任講師 奈良 隆泰

申込先 札幌エスペラント会(中央タイピスト学院内)へハカキで

★3ヵ月間ではテキストの総程度しか終らないので、もちろん継続学
 習コースを引きつづき開きます。電話による問合せ (011) 583-2497

第39回 北海道エスペラント大会に参加しよう!

6月14(土)~15(日) 函館市で

IIAKODATE * HAKODATE * IIAKODATE * HAKODATE * HAKODATE

Sur blanka sablo de rif' de insuleto en oriento
kun krabo mi petolas
dronante en lamento.

東海の小島の磯の白砂に
わが泣きぬれる 蟹とたはむる

Ĉu ankaŭ tiun ĉi jaron same floras 潮かをる北の浜辺の
tiu roguzo sur dun' de norda bordo, 砂山のかの浜ナスよ
kie la mar' odoras? 今年も咲けるや

el "UTAARO DE ISIKAWA TAKUBOKU"
(trad. miyamoto masao)

「啄木歌集」より

(宮本正男訳 600円)

* * * * *

1974年 Omnibus社発行

大会会場 函館市民会館大会議場 (函館市湯川町1丁目32-1)

前夜祭会場兼宿泊所 国鉄湯川第一職員宿泊所 (電話57-0324)

交通; 市電 湯川温泉下車 (函館市湯川町2丁目11-5)

前夜祭 (6月14日) 午後3時より宿泊所で受付開始

INTERKONA VESPERO 17:00~19:30

大会 (6月15日) 午前9時より市民会館で受付開始

参加費 KONGRESA LABORO 9:30~15:00

↳ 一般 (1泊3食付) 4500円

学生 (") 4200円

子供(入学前)(") 3800円

当日のみ参加(昼食付) 1100円

不在参加(morala ĉeesto) 600円(大会参加記念品贈呈)

*インフレのため 宿泊費が500円位値上りするおもしろいので 通知Fsh.

参加申込・参加費払込先 040 函館市田家町(2-15, 市川 忠方

第39回北海道大会準備委員会 tel(0158)42-4575

郵便振替(函館エスペラント会; 函館 9882番)

大会参加記念品は「北海道エスペラント運動小史」(1935年初版, 1974年複製)

*今年も「緑星堂」がエスペラント書籍の出張販売をします

予告, 乞御期待!

(その1) komedio "Kiel amindumu kaj rifuzi en Esperanto"

<<とき方と振り方教えます>> 後援 HEL 財務部

主演 s-ino Simizu, s-ro Nara

(その2) Ion prezentos en la kongreso

Grupo por deklamumi kaj ĝui literaturan aromon
en Esperanto. (零団気を出して作品を読み、国際語の
文学的香りを味う会)

ZZZ ZZZ ZZZ ZZZ ZZZ ZZZ ZZZ ZZZ ZZZ

Sin prezentas nia nova membro,

Kiyosi Iwamoto

Antaŭ longe ĉirkaŭ pli ol 40 jarojn, mi iomete lernis en elementa Esperanto-kurso okazigita en Wakkanai dum kelkaj tagoj. Tiam mi estis ankoraŭ knabo, sciavida kaj scivolema. Mi memoras nomon de tiama lektoro. Lia nomo estis s-ro Nakamura. Post la kurso mi povis havi novajn geamikojn. Kelkfoje en ĉiu monato ni kunsidis por lerni Esperanton kaj paroli en Esperanto. Tia stato daŭris ĉirkaŭ du jarojn, sed finfine ĉiuj aparte forlasis la urbon pro sia profesio, kaj baldaŭ min forportis la malĝoja milito longatempe, kio ĉesigis mian lernadon de Esperanto. En aŭtuno de 1965, mi vojaĝis orientan Eŭropon; Sovetujon, Ĉeĥoslovakion, Hungarion kaj Jugoslavion, dum du monatoj kun tri kolegoj, delegite de poŝtovicista sindikato, Zentei, al kiu mi apartenis. Tiam al mi estis tre domaĝe, ke mi ne povis paroli Esperante, ĉar mi longe ĉesis lerni la lingvon, konsekvence mi preskaŭ forgesis vortojn. Mi estis perdinta memfidon pri interparolo. Mi ne volis viziti eksterlandan samideanon, nek demandis al nia interpretisto pri lia samlanda Esperantisto.

Mi komencis relerni Esperanton de aprilo en la lasta jaro. Mi estas jam emerito de poŝtofacejo, sed nun mi servas al fiŝkaptista banko Ŝinren. La laboro estas tre facila, do mi havas multe da libera tempo.

Mi deziras fariĝi lerta kaj bona esperantisto. Gesinjoroj, donu al mi leterojn! Mi estas malskribemulo, sed se mi ricevos leteron de iu, mi devos nepre respondi al li, kio helpas al mi la lernadon.

(adreso: 岩本清, 097稚内市恵比須1-2-31)

**** * * * * * * * * * * * * * * *

00000000000000 EL NIA LETERKESTO 00000000000000

今年から新エスペラント講座(全3巻)大島義夫著で、最初から学習しなおしています。5月頃までは何かと忙しくて、センターの方にもうかかえないと思いますが、当分、独習してゆくつもりです。

3月2日 加藤 成子・札幌

El la kajero de la mondvojaĝo (1)

AIZAWA HARUO

HAMBURGO

Ordinare granda urbo havas en sia mezo larĝan riveron. Sed urbo Hamburgo havas tre grandajn lagojn nomatajn Alster, norda kaj suda, krom la larĝa rivero "Elbe", kiu situas en suda parto. Norda lago, Außenalster, estas tre granda, kaj suda lago, Binnenalster, estas ne granda, sed iliaj areoj larĝas 18,000 arojn. Sur tiuj lagoj naĝadas cignoĵoj, navigas jaktoj, migradas trismaj boatoj, plenaj de vojaĝantoj. La lagoj aspektas pitoreske belaj, ĉirkaŭ la lagoj troviĝas multaj arboj, antikvaj konstruaĵoj, kaj luksaj hoteloj.

Hamburgo havas 1,800,000 da loĝantoj. Do, ĉirkaŭ duobla de Sapporo. Sed ne kuras la aŭtoj tiel multaj, kiel en nia urbo, eĉ en la svarmaj horoj. Kaj ĉiu pavimita strato havas vojeton, oportunan por biciklo, eĉ en la plej movplena loko, kiel Ginza strato en Tokio. Ŝoforoj de taksio ofte uzas Benz aŭ Ford. Oni diras, ke tio estas pli ekonomia dum longa uzado.

En Hamburgo troviĝas tre multaj grandaj parkoj, Alsterpark, Stadtpark, Altnaer Volkpark, kaj aliaj.

Apud CCH (Congres Centrum Hamburg), kie oni okazigis la 49-an Kongreson de Esperanto, estas granda ĝardeno, (Plantan un Blomen) en kiu oni trovas multajn ludilojn por infanoj. Kuras malgrandaj elektraĵoj vagonaroj, per kiuj vojaĝas ne nur infanoj sed ankaŭ maturaj homoj.

La ĝardeno estas tre bela, en unu parto estas konstruita japaneska ĝardeno, kie estas lageto, kaj naĝas japanaj ruĝaj karpoj. En ĝardeno troviĝas multaj gejanaloj, mezaĝoj, ĝardenoj, kaj simonj, kiuj estas grandaj, principe pri ĉiuj ĉi tiuj ĉi ĝardenoj, kiuj estas belaj, ĉar blankaj akvobrakoj, kiuj estas ĉirkaŭ la lageto, kaj ĉi tiuj ĉi ĝardenoj ili estas konstruitaj ĉirkaŭ la lageto. Pri ĉi tiuj ĉi ĝardenoj ke ili tiel ne aspektas ĉirkaŭ la lageto, kie eble troviĝas en japanaj malĝardenoj. Ĉu pro la vivkondiĉoj pli bonaj, ol en la japanujo?

Ni ofte aplikis U-Bahn (subtera linio) aŭ S-Bahn (surtera linio). Pri la trafiko de Hamburgo mi tre ege miris, ke ĉiu stacio nur vendas la biletojn, sed nek ekzamenas, nek kolektas la biletojn. Ne honestaj homoj libere povas vojaĝi senpaga. Eble trafika kompanio kredas, ke ĉiuj civitanoj estas honestaj, kaj povas spari dungi multajn biletistojn kaj la kompanio ankaŭ ne uzas por ekzameni multekostajn aparatojn, kiel Sapporo.

Mi kaj S-ro Sakurai ĉiam intencis manĝi lokajn bongustaĵojn, dume aliaj samideanoj frekventis japanstilan restracion nomatan "jaki". Ni komence iris al restracio en stacidomo Dantor, kiu estas apud la Kongresejo, ĉar S-ro Ŝinoda sciigis al ni, ke tie oni provizas bonan manĝaĵon kun mal-kara prezo.

Do ni mendis laŭ menuo Hamburger--io, ĉar mi supozis, ke tio eble estus rostaĵo de dishakita viando. Sed prezentita manĝaĵo estis simila al jeleo aŭ gelatenaĵo kiel kuko. Poste mi sciis, ke oni nomas Deutches steak por Hamburger steak. Sed poste iu sciigis al mi, ke la regalita manĝaĵo ankaŭ estis loka specialaĵo de Hamburgo, ĉar Hamburger--io signifas Hamburg-maniero.

En sekvanta vespero ni, mi kaj S-ro Sakurai, S-rinoj Oka, Morita kun sia filino kaj aliaj fraŭlinoj iris al fama restracio (bedaŭrinde ni forgesis ĝian nomon) sed la sidejo ĉiu estis plenkuna de pastoj, ni serĉis taŭsan lokon, fine ni trovis lokon por ses-sep homoj, malgraŭ ke tie jam okupis maljuna sinjoro, kiu ŝuas unu glason da vino, sed li rimarkinte nin invitis kaj alparolis en germana lingvo, ke ni sidiĝu kun li. Ni obeis lian proponon, kaj S-ino Oka interparolis kun li en germana lingvo, ĉar ŝi estas tre talenta en ĝi. Ni parolis pri multaj temoj, ekzemple pri la prospero de la urbo Hamburgo, sed aspektas al mi, ke li ne ŝajnas. Poste ni komencis, ke li devenas de Bonn aŭ alia urbo. Kiel same ankaŭ en Japanujo, Osakaano aŭ Kiotoano oni ne ŝojas, kiam ni laŭdas prosperon de Tokio.

Li povas kompreni ĉirkaŭ kvin lingvojn, do mi demandis, ke li eble povus kompreni nian paroladon, babiladon inter ni esperantistaj kunvenantoj. Sed ŝajnis al mi, ke li ne havas favorecon al nia lingvo. Kaj li aludis montrante sian insignon, ke ĝi similas al pentagramo de sovetunio. Mi pensas, ke eble li ne ŝatas Esperanton.

La membroj ankoraŭ ne povis elekti kion manĝi, sed tiu germano rekomendis al ni la plej germanikan manĝaĵon. Mi kaj S-ro Sakurai mendis tion, baldaŭ kelnerino alportis pladon, sur kiu viando estas metita kun multe da brasikaĵo kaj terpomoj. Manĝante mi estis konsternita, ke la brasikaĵo estis tro acida, kaj kvanto estis tro multa.

Hamburgeroj ne ŝatas, tranĉi terponon per tranĉilo, sed dispremas ĝin per forko.

Okaze de ekskurso tra la urbo ni vizitis havenon, kiu situas ĉe Elbe rivero kaj havas tre grandan ekipaĵon. En haveno mi vidis multajn grandajn ŝipojn, flosantajn dokojn, kaj provizejojn por bananoj kaj aliaj objektoj.

ZILLETAL

Repercaĵo, tre interesa strato por vespero, tie estas

"La granda libereco" kaj sinjoroj ĝuas viran plezuron. Ni vizitis kun kelkaj gesamideanoj faman kabaredon Zillertal, kiu estas en tiu strato sed deca lokalo. Oni devas pagi unu markon nur por eniri krom la trinkaĵo. Por la trinkaĵo oni devas pagi laŭ sia forteco. Multaj gastoj ĝaje trinkis, kaj manĝadis. Tre korpulenta kelnerino, neniam mi vidis tian diklinon ĉis tiam, migradis inter la gastoj kaj servadis bieron aŭ manĝaĵon, portante multajn glasojn, ĉirkaŭ 15-6. Mi miris, kiel multe ŝi povas porti nur per kvin fingroj. La kelnerino estas beleta, ne eleganta, sed elefanta!

Ĉe fronto de loĝio estas scenejo, kie sidis muzikbando. Kondukisto del'bando, trovinte taŭgan personon el la gastoj, li surmetas ĉirorianan ĉapon sur la kapo de gasto. Tiu nepre devis komandi bandon, kaj grupanoj devis grimpi la Alpojn. (Oni devas iri al ŝtuparo, kiu estas sub la scenejo, kaj vice sidiĝi). Ĉi nia grupo proksimiĝante la kondukisto metas ĉapon sur la kapo de S-ro Kusanagi, kiu estas nia gvidanto. Do li nepre devis komandi orkestron, kaj ni ĉiuj devis grimpi la Alpojn. Kaj baldaŭ li ŝvingis la taktobastonon, sukite sonoris militŝipa marĉo (Gunkan Maaĉi) amata por ni japanoj. Kaj ĉiuj ĝaje, vigle dancis svarmite. Dancantoj estis tre multaj, do ni devis movi nin nur vertikale ne horizontale.

LÜBECK

Ni, mi kaj S-ro Sakurai volis viziti teknologian muzeon, kaj iris al stacio Damtor. Sur la kajo ni starante atendis la trajnon. Kaj hazarde renkontis iun belan fraŭlinon, kiu estis nekonata kaj ŝi ne estis esperantistino. Sed S-ro Sakurai alparolis al ŝi, kaj sciis, ke ŝi veturos al urbo, Lübeck.

Aŭdinte tion, nian intencion viziti muzeon ni subite ŝanĝis tian, ke ankaŭ ni iru al Lübeck, ĉar de antaŭe ni volis viziti "La Hansan Urbon Lübeck". Do ni petis al ŝi gvidi al Lübeck. Ŝi volonte konsentis akompani nin, kaj kun bonkoreco eĉ zorgis aĉeti la biletojn. En la vagono estis tre luksa ĉambro malgraŭ ke tiu ostis dua klaso. Ni tri sidiĝis sur la seĝon, baldaŭ eniris unu sinjoro, kaj ni babilis, S-ro Sakurai en angla lingvo, mi germane(?). Tiu sinjoro demandis, ĉu ni estas japanoj. Ni jesis. Li diris, ke ordinare japanoj devas porti kameron. Ĉar tiam ni ambaŭ ne portis kamerojn. Kaj ni parolis, ke ni venis por partopreni UK. en Hamburgo. Fraŭlino diris, ke ŝi bone sciis pri UK, kaj ŝi ankaŭ vidis la scenon en televizio. Sed la sinjoro diris "Ho-- (kaj ion en germana lingvo)--" tio aspektas al mi, ke li pensis pri Esperanto, kiu estas tre

malfacila lingvo, aŭ, ke kiuj lernas Esperanton estas eminentaj. Ofte neesperantistoj eŭropaj diris tiamaniere, ĉu ili havas saman opinion al Esperantisto?!

Lübeck antaŭe estis nomata "Reĝino de Hansa". Hansaj urboj nome Bremen, Hamburgo kaj Lübeck. En la urbo staras multaj antikvaj konstruaĵoj, nome St. Petri-kirche (kirche estas preĝejo) Marienkirche, domo "Buddenbrookhaus" pri kiu Thomas Mann verkis faman novelon la "Homoj de Buddenbrookhaus". Malgraŭ ke la dua mondmilito donis grandan baton al tiu urbo, sed restas bone konservitaj la antikvaj domoj, kaj bone harmonias kun la novaj domoj kaj butikoj.

La urbo estas pitoreske bela kaj pura. Promenante mi vidis, ke oni purigis la pavimitan straton antaŭ sia domo per pulvora sapo kaj longtenila broŝo.

Ni prenis tagmanĝon ĉe restracio de Holsten Hotel. Tre trankvila lokalo. Belaj sinjorinoj, ĉarmaj fraŭlinoj, junaj geedzoj, ĝuis tagmanĝon, trinkis bieron aŭ tason da kafe, ĝuis longan kvietan tempon.

Mi preferis frititan fiŝon kaj S-ro Sakurai rostitan viandon, ni ambaŭ tre kontentis pri la bongustaĵoj.

***

***

***

***

***

(daŭrigota)

(fotis Sawaya Y. 1974 12 15)

Jen "protokolo" de Zamenkofa Festo okazigita en Sapporo, ĝuste, la 15an de decembro. Kunvenis 22 gesamideanoj kun boteloj da .... En la foto la standardon portas verda paro nove bakita antaŭ kelkaj monatoj, ges-roj Masako kaj Hiroŝi Ŝimizu, kiuj aparte persone dankas al L.L.Zamenhof.

Harutaka Cubaki

Alveninte al stacidomo de Hidaka Micuiŝi, mi povis tuj trovi s-ron Mukai, kiu kun sia kolego estis veninta por bonvenigi nin, f-inon Alicja kaj min. Jam ĉesis pluvi. Tiam mi povis min senti iom trankvila, kian senton, mi kredas, ankaŭ havis Alicja, renkontiĝinte alian esperantiston krom mi en tiu fremda loko. Post la reciproka sinprezentado, ni ĉiuj estis en la aŭto, kiun kondukis la kolego de s-ro Mukai. Tiun antaŭan poste mi rimarkis vicprezidanto de Kerimai elementa lernejo, kien ni veturas ĉirkaŭ kvaron-horon.

Proksime de la lernejo loĝas s-ro Mukai kun sia edzino kaj du gefiloj. Sed hodiaŭ krom liaj familianoj nin atendas 7-8 liaj gelernantoj de la lernejo, inter kiuj estas korespondantineto de Alicja. Enirinte la loĝejon kaj ekvidinte ilin, Alicja, kiu ŝajnas al mi tre laca pro longa veturado, tuj ruĝigis sian vizaŝn kaj diris, "Ĉarmaj knabetoj, tre ĉarmaj!" Fakte ili estas tre ĉarmaj, kaj tio min pensigis, ĉu estus pli bone, ke mi fariĝu instruisto de elementa lernejo. Ankoraŭ estas unu afero, kiun mi devas konfesi. Tio estas, ke tiu vorto "ĉarma", kiun diras Alicja supre, ĝuste taŭgas ankaŭ por la polino. Sed tre bedaŭrinde mi neniam povas sukcesi diri al ŝi tiun vorton, antaŭ ol ŝi adiaŭis min en la kunloĝadejo.

Baldaŭ komenciĝis "intervjuo" kun kafo, kiun servis al ni s-ino Mukai. La unuaj vortoj de ĉiuj geĉarmuletoj estas "Bonan tagon," kaj daŭras "Mia nomo estas----!" "Mia hobbio estas----," kaj t.p., kiujn vortojn ili de antaŭe parkeris por tiu ĉi okazo. Oni diras, ke estas tre malofte, aŭ eble eĉ neniam, ke fremduloj (jam ne parolante pri fremdbelulino) vizitas tian lokan urbeton. Sed admirinde estas, ke ili preskaŭ ne hezitis, malgraŭ tio supre dirita. Kaj estas kompreneble, ke Alicja multe ĝuis la "intervjuon", kvankam ŝi tre bedaŭris, ke ŝia eta korespondantino ne komprenas Esperanton, ĉar s-ro Mukai tradukadis ŝiajn manuskriptojn skribitajn japane en Esperanton. Ĉiuokaze mi kredas, ke la vizito de tiu ĉi polino faris sur ĉiujn gelernantojn tie bonan impreson, pri kio flustris ankaŭ s-ino Mukai per tiuj ĉi vortoj sekvantaj en japana lingvo. "Estis bone, ke f-ino Alicja estas tiel bela junulino, same kiel ŝin imagis la geknaĵoj antaŭe, ĉu ne?" (Mi tiam eksciis, ke Alicja mem neniam sendis sian foton al ili ĝis la tiama vizito.)

Post kiam foriris la gelernantoj, s-ro Mukai sciigis al mi, ke ni ankoraŭ havos alian gaston, kiu estas loka ĵurnalisto kaj ofte vizitas s-ron Mukai por kolekti iujn novaĵojn. (Bedaŭrinde mi forgesis lian nomon.) Tio iom maltrankviligis min, ĉar tute verŝajnas, ke ĵurnalistoj or-

dinare emas fari iajn malicajn, aŭ, se estus bone, talentajn demandojn, kiujn mi devas traduki en Esperanton. Ĉu tio estus por mi ebla aŭ ne? Tiel staras nun la demando.

Vespermanĝon kun bongustaj krabaĵoj, kiun kuiris s-ino Mukai, ni prenis en kontento, (Mi tre dankas ges-rojn Mukai pro ĉiu afabla akcepto.) kaj ankaŭ tiam Alicja diskonigis sian lertecon uzi haŝiojn. Poste ni ĝuis filmojn, kiujn s-ro Mukai fotis okaze de siaj familia vojaĝo kaj lerneja ekskurso.

Jam estis malfrue, kiam venis la ĵurnalisto. Li aspektis tiel familiara, ke liaj demandoj komenciĝas en amika atmosfero. La enhavo estas tio, pri kio scias ni ĉiuj esperantistoj, kiuj konatiĝis kun Alicja, t.e. kial kaj kiam ŝi venis al Japanio, kio ŝi estas, kion ŝi studas en sia universitato k.s., tial, ke ĉi tiu-okaze mi ne detale pri-skribas kion ŝi respondis. Sed unu afero, pri kiu la ĵurnalisto tre scivolis, estis, ĉu la socialisma lando permesas al ĝiaj landanoj vojaĝi eksterlanden tiel facile kaj longatempe, kiel al Alicja. Ŝi respondis, ke estas eble, kien ajn oni vojaĝas, malgraŭ tio, ke oni devas ofte atendi viz-eldonon iom longe por veturi al kapitalismaj landoj kiel Japanio, Usono, ktp.

Kompreneble tiu ĉi respondoj estis faritaj tute en Esperanto. Kĉ nun mi ne kredas, kiamaniere mi povis interpreti ĉion, kiel interpretanto ĉu bona aŭ malbona. Danke al tiu tasko mi povis havi dan memfidon, malgraŭ tio, ke mi misinterpretis la loĝantaron de Szczecin, la naskiĝ- kaj hejmurbo de Alicja, je 30,000. En fakto ĝi estas 300,000. (Ankoraŭ kiel kutime mi estis mallerta pri cifero.)

Post lia foriro en sufiĉe malfrua vespero, Alicja tuj enlitiĝis, ĉar ŝi estis tre lacigita pro tio, ke la lasta demando de la ĵurnalisto estis tre malfacila, aŭ, ke miaj interpretaĵoj estas malbonaj.

Enlitiĝinte mi pensis pri aferoj de sekvantaj tagoj, kaj kun miksaĵo de espero kaj maltraŭvilo mi ne povis tuj endormiĝi.

En la sekvanta mateno ni, f-ino Alicja, s-ro Mukai, la ĵurnalisto, kaj mi vizitis la kerimaj elementan lernejon por prezenti al la gelernantoj lumbildojn, kiujn Alicja kunportis. Jam kolektiĝis la gelernantoj por matena kunveno. Presentite de s-ro Mukai, ni interŝanĝis saluton kun la gelernantoj, kiuj vigle diris, "Bonan matenon." Kaj Alicja ekprezentis la lumbildojn, tiujn ĉi komprenebante. Mi konsekvence interpretis ĉi tion. Sed tamen estas mirinde, aŭ olivere nekompreneble, ke ni povas kuraĝiĝi antaŭ gelernantoj, eble dank'al la praktiko de instruado en la lasta junio. La konata afabla ĵurnalisto ŝajnis fotanta sendese. Li poste diris al mi, "Morgaŭ la artikolo pri Alicja aperos sur la toxa eldono de Do-ŝin; tamen trankviliĝu: ne aperos via nomo nek via foto."

Adiaŭinte la gelernantoj, kiuj aspektas ŝojplenaj, ni tuj rapidis al najbara infanvartejo, kie s-ino Mukai laboras, por ĝui japanajn tradiciajn dancojn prezentatajn de infanoj tieaj, ĉar por venonta urbeta festo ili ekzerciĝis en la dancoj. Inter la dancantoj troviĝis fileto de ges-roj Mukai. Iliaj dancoj estis tiel ĉarmaj kaj buntaj, ke Alicja aspektis tre kontenta. Sed domaĝe por klarigi al Alicja mi havis neniom da scio pri japana tradicia danco. Mi sentis forte, ke mi devas scii pli multe pri tradiciaj kurturo kaj arto de mia lando, ĉar la tradiciaĵoj estas tio, kion alilandanoj deziras scii kaj ĝui.

Ekstere la ĉielo estis serena malsame kiel en la lasta tago. Lontane en la venteto flirtis blanka-ruĝa flago (eble por fiŝistoj), kiu al Alicja rememorigis la standardon de Pollando.

Rigardante la bluan maron maldekstre, ni kvarope (inkluzive la ĵurnalistoj, kiu bonkore provizis nin per sia aŭto) forlasis la urbeton Kerimai kaj veturis al Ŝizunai, kie troviĝas statuo de la estro de ainoj, pri kiuj tre interesiĝas Alicja.

(daŭrigota)

新刊案内

現代ベトナムの短編小説集 “La foraj steloj”

1974年ハノイ外国語出版社刊

B6 254p 500円

北ベトナムの短編を集めた作品集には“La Horlogisto de Djen Bjen Fu” がすでに1971年にエス訳出版されています。本書はその姉妹編で、激しい北爆が始まるる5年から72年までに書かれた12の短編を取っています。革命後、着々と発展している社会主義の社会に生まれ、育つてきた若い世代が、多く登場してきます。この短編集のタイトルとなっている同名の作品はその代表でしょう。

1969年山本薩夫を総監督とする日本の撮影隊が北爆のさなか、ベトナムを訪れ製作した「ベトナム」という記録映画があります。その冒頭のシーンに、まだあどけなさの残っている、髪が長い、目の美しい少女が、米軍の落下不発弾の処理をする感動的場面がありました。この小品は、そういう女子人の少女たちの戦い、将来についての夢、あこがれ、生活感情を、「私」という16才の女の子の目を通して、みせ

みずしく描いています。学校を卒業してまもなく“青年突撃隊員”に志願。生まれ育つた故郷ハノイから遠く離れて3年。高地にたてこもり、南方への物資補給を確保するための道路偵察隊の仕事。国道を爆撃に毎日やってくる米軍機。被害状況の調査と不発弾の処理。そして夜間には道路修理隊の手によつて、日中はずかづかに引きさかれた国道はふたたびよみがえり、ハノイから物資を満載したトラックの群が通過するという日々。自分たちの国の自由と独立を守るために戦っている人々の間の連帯感。将来に対する確かな明るい確信・・・

またこれらの作品の中随所に出てくるハノイという都市部での生活、ハイフオンの労働者、製鉄所、技術者、女医、レンガ工、運転手というさまざまな人々の生活のスケッチは興味を引きます。農村地帯を描いた作品でも合作公社の生産活動の向上、技術改革を推進する上で、人々がぶつかる苦悩と努力が主要テーマになつていきます。戦争という背景もあるでしょうが、ベトナムの社会主義は女性によつて支えられているとよく言われます。この作品集の中でもその大半は、新しい社会体制の中で育つてきた若い女性が主人公で、生産活動のさまざまな分野に進出し、先進的役割をも果たすということを描いたものが多いことは、北ベトナムにおける社会のゆるぎなき基盤の発展ということを感じさせます。

今年/975年は国際婦人年とのことですが、この本を読んだ samideaninoj は、日本において社会的活動に携わっている女性の直面する諸問題に思いをめぐらす時、きつと共感し、励まされることが多いでしょう。

(沢 谷 雄 一)

本書の注文は送料/27円を加えて、郵便振替で次の所へ

緑星堂(小樽) 16388 エスプラントセンターに個人販売スタンドがあります
 新着入荷案内
 *La foraj steloj B6 p255 500円 ¥120
 *La horlogisto de Djen Bjen Fu B6 p413 800円 ¥160
 *Hon Dat B6 447p 900円 ¥145
 *Kan Lik B6 320p 640円 ¥115 ★印は小説です
 **La Naciaj Malplimulto en VDR B6 136p 250円 ¥85 ハノイからの出版物は送料別
 **La Tradicia Vjetnamio B6 170p 350円 ¥70

Neologismo 排斥の行方

相沢治雄(札幌)

3. 講演、辯論會 (lecionakunsido)

4時30分

Danĝera vojo de neologismo

S-r H. Nakamura

Li kondamnis la reformemon kaj troan neologismon de tiel nomataj „modernaj“ Esperantistoj, kiuj ĉiutage plimalfaciligas nian internacian lingvon.

Precipe li bone komentariis laŭ la energia protesto de nia talenta poeto Julio Baghy, kaj aldonis, ke mi bezonas tuj kondamni la pli ol 600 senutilajn novajn vortojn aperintajn en la Parnaso Gvidlibro en la nomo de la 2a Esp. Kongreso de Hokkaido.

これは1933年(昭8)札幌で行われた第2回全道エスペラント大会での講演弁論会で中村久雄氏が発表された Neologismo 反対演説の要旨である。

(La Raportilo pri Dua Esp-Kongreso de Hokkaido
1933 より複写)

1930年頃(昭5) Mという人が、ドイツ語、スペイン語、フラ

ンス語等各種國語の4週間独習書を出しているが、その中の一つはエスペラント独習4週間という本があつた。

それを読んで見ると infaneto のことを bebo と書いてあつた。当時の辞書には bebo なんかなかつた。1922年の岡本好次の新選エスと辞典59版の suplemento には出ているが〔 〕付であり、増補についてこの説明に“但し不要と思われるものは角括弧〔 〕で囲んであるから猥(みだり)に濫用されぬ様お祈(すすめ)しやい。”と注意してある。今よく使われる trista も frida も〔 〕付で desperi = benesperigi 等はどこにもない。lanta = malrapida だけ〔 〕付であつた。

bebo が infaneto とか easto = oriento, olida = maljuna 等英語国民にはよく解るかも知れないが、infano を infaneto 之間に合うものを bebo とは？！ そんな verbo がエスペラントにあるのかと思へ、その本を見てびっくりしたことがある。

それ以前に Literatura Mondo が発行 (N-ro 1/1922) されたかんに neologismo をふりまいたと言われているが、幸い L.M 復刻刊行会の手で再発行され、昨年は1924~'25年度分の合本、今年度早々に24~26年度分の合本が送られ、あのなつかしい L.M と再会した。表紙の色刷りも当時と全く同じで仲々の出来である。一応ざつと目を通して見たが neologismo の元凶(?)と言われている Kaloscaj の詩でも一向 neologismo は現われていなかつた。それが問題にされ始めるのは2、3年あとのことと思われる。

1932年 R.O の10号に奥戸圭一さん (R.O 1974年10月号参照) が neologismo について次のように書いておられる。

。。。。エスペラントにはエスペラント独特の文学が生まれ、各国の文学に劣らないものが出来ようとしている今日だ。報はれること少なくてその道に努力してゐる作家には幾らか表現の自由を与へてやらねばならない。。。。neologismo 即ち文藝上の fakverto を少しは勉強する必要がある。しかもエスペラントに現はれる新語は日目の新聞紙上に現はれる日本語の新語よりも遙かに少く、そのせから、時の依つては cico (kurega nomo de sencinto) の opajo

〔オツパイ、辞書になし、相沢注〕〔karesa nomo de patrino lakto〕だのも仕方ないだらう。……Literatura Mondoの広告に依ると間もなく出版される Parnasa Gvidlibro と言ふのにこんな文学上の新語の解説がまとめて載るさうだ。現在でも多くの本は巻末に新語解をつけてゐるけれども、これが出れば非常に便利にならう。

そして次に *fici, darfi, turfi* の三語の説明も書いておられる。(darfi, darfi は今の辞書にも無い。ドイツ語の dürfen から、相沢)

さて矢野先生も待つておられた Parnasa Gvidlibro はこの年/1932年に発行された。著者は Kalocsay と Serenghienであつた。そして巻末には Poesia Fakvorto と銘打つてゐる位の neologismoj が発表された。

この600の neologismoj についてはお知りの方も多いと思ひが、いわゆる mal-vorto が非常に多い。例えば

malbela = turpa, mallarĝa = streta,

mallalta = softa, malalta = bara, malfrua = tarda

malluma = obskura, mallonga = kurta,

malĝoja = trista, malseka = humida

等である。mal-vorto でないものもずい分ある。superba = impone, majesta bela 今般 belege の意味で用いられているよりである。morbida = mole kaj delikate esprimita 等あげから無いが、今は國語でもなじみをつつた kiesko も orientmoda pavilono と出ている。

ともかく、この Parnasa Gvidlibro が発表されると待つてましたとばかり我も我もと使い出したから大變であつた。

neologismo 賛唱者、賛成者の意見にこれだけ、詩文を作る時、ritmo の關係、rimo の都合などもあるし、eŭfonia を vorto を用いたことともあるしというふうなことであつたと思ふ。たとえば、最近の Heroldo にこんな記事があつた。(原文が相當らしいので少し違ひかも知れないが、お許し願ひたい。

malrica, malforta kaj malbála maljunulino malsupre -
niris ŝtuparon. これでは mal- があまり多すぎて beletro と
は言えないのではないか? これを Povra, febla kaj turpa
oldino descendis ŝtuparon. とすれば美しい文章になると言う
のである。

しかし/930年代の日本のエスペランチストにとっては全く迷惑な
ことであつた。printempo という vorto があり、しかもフランス語
に似ていて記憶しやすいのに、どこに語源があるのか解らない prima-
vero 等と言わなくてもいいじゃないか、oriento でなれてしまつて
いるのに今更 easto 等言われても困る。respondi のことを
responsi と言つてどんな得があるんだ。neas なら解るが negas と
は何んだと言うような反対がどんどん出て来た。

それで当時の北海道の有力なエスペランチスト達、福田仁一(小樽福
田美術館の息子で最も熱心な同志であつた。)、渡部隆志先生(当時苫
小牧工業でエスペラントの宣伝をしておられ、菅原鉄雄君等は当時苫工
の学生であつた。)、中村久雄氏(73年亀岡の日本大会で表彰された。
当時山部に北海道エス普及会本部あり。HELの結成等北海道エス運動
に大きな貢献をした。LEONTODO n-ro EKSTERA 北海道エスペラン
ト小史参照)等がネオロギスモ反対ののろしを上げ、第2回北海道エス
ペラント大会(札幌)で中村久雄氏が文頭にあげた講演を行なつた。読
みずらい点があると思うので次に再録する。

Danĝera vojo de neologismo.

S-ro H. Nakamura

Li kondamnis la reformemon kaj troan neolo-
gismemon de tielnomataj "modernaj" Esperantistoj,
kiuj ŝiutage plimalfaciligas nian internacian
lingvon.

Precipe li bone komentariis laŭ la energia
protesto de nia talenta poeto Julio Baghy, kaj
aldonis, ke mi bazonas tuj kondamni la pli ol
600 senutilajn novajn vortojn aperintajn en la
Parnasa Gvidlibro en la nomo de la 2a Esp. Kong-
reso de Hokkaido.

そして大会2日目9月24日0時30分ら開催された第2回協議会でこの問題が検討された。

2. ネオロギスモニ関スル件

最初中村氏福田氏渡部ノネオロギスモ排斥ノ演説アリ。福田氏ネオロギスモ排斥ノエ文ヲ朗読ス。万場一致ニテ之ヲ第二十一回日本エス大会ニ提出スル事ニ決定シタリ。

第二十一回日本エス大会ニハ中村福田両氏ガ参加ノ予定ナレバ両氏ヲネオロギスモ反対ノ決議ニ関シテ代表委員タルコトヲ囑託ス。尚両氏ハ別項ノネオロギスモ使用反対決議文ヲ第二十一回日本エス大会ニ提出スルモノトス。

以上万場一致ニテ決定セラレタリ。(原文のまま)

そしてその決議文は次のとおりである。

Rezolucio pri la Neologismoj.

La esperantistoj de Hokkaido-insulego, kunvenantaj en la 2a E. Kongreso en Sapporo unanime kondamnas la reformemon kaj troan neologismemon de tielnomataj "modernaj" Esperantistoj, kiuj ĉiutage pli malfaciligas nian internacian lingvon. Tro ofte oni ne atentigas nin Orientanoj ĉe la enkonduko de la tielnomataj "internaciaj-vortoj, kiuj ne estas kompreneblaj en la Oriento same kiel en multaj eŭropaj malgrandaj nacioj. La kongreso aprobas la energian proteston de nia talenta Julio Bagy kaj kondamnas la pli ol 600 senutilajn novajn vortojn aperintajn en la Parnasa Gvidlibro (eldonado de Literatura Mondo, Budapesto). Vivu la simpla Esperanto! Vivu la tutmonda kaj interkontinenta helplingvo! Vivu la fundamenta Zamenhofa stilo!

La 2a Kongreso de Hokkaido submetas tiun ĉi Rezolucion al la aprobo de la XXIa Japania E. Kongreso kunvenonta en Kioto kaj instrukas la sekretariojn de ĉi diskonigi ĝin pere de la Esp-Gazetaro tra la mondo.

(誤字訂正 相沢)

↘ Rezolucio por vere internacia Esperanto.

Unuanime akceptita de la 21-a Japana Esperanto-Kongreso en kioto, la 3-an de novembro 1933.

"La 21-a Japana Esperanto-Kongreso atentigas pri la reformemo kaj troa neologismemo de "modernaj" Esperantistoj, kiuj konstante malfaciligas nian Internacian Lingvon. Tro ofte oni ne atentigas nin orientanojn ĉe la enkonduko de "internaciaj vortoj", kiuj ne estas komprenataj en la Oriento, same kiel en multaj eŭropaj landoj.

Nia majstro Zamenhof neniam parolis pri Esperanto kiel "la eŭropan lingvo" se ĉiam kiel la lingvo "de l' tuta Homaro". La japana Esperantistaro konstatas, ke se la opinio pri Esperanto kiel "la eŭropa lingvo" estus alprenata de la plimulto de niaj eŭropaj samideanoj, la disvastiĝo de nia lingvo en la Oriento estus grave endanĝerigata.

Konsiderante tiun ĉi aferstaton, la 21-a Japana Esperanto-Kongreso deklaras, ke

1. La vortofarado por afiksoj kaj kunmetado estas unu el la esencaj karakterizoj de Esperanto; Ĝi estas grava plifaciligilo de la lernado;

2. La esenco de la lingvo mem kuŝas en ĝia manifestado, kiu realiĝas ĉefe per la literaturo; konsekvence, fako speciale nomata "literatura" en Esperanto ne povas ekzisti kaj oni ne povas formi ian fakon vortaron literaturan, kiel ekzemple, maŝinfakan, medicinan, au alian terminaron. Tion ĉi ni asertas spite al la sofismoj de anoj de la tielnomata "literatura fako".

3. Neologismoj pro bezono de poemfabrikado estas nenio alia ol la degenerado de la arto poezia; plie, en Esperanto ĉi signifas rekte anĝeran ludon kontraŭ la Fundamento.

Konsiderante, ke ni ekstrem-orientanoj povas fari pli objektivan juĝon pri la interncieco ol la eŭropanoj, kies lingvoj estas tro proksimaj al Esperanto kaj gardi severan senpartiecon kaj neŭtralecon, ni, kunvenintaj en la Labor-kunsido de la 21-a Japana Esperanto-Kongreso en Kioto, energie malrekomendas, pro la bono de nia lingvo, la uzon de nia lingvo, la uzon de neologismoj sen nuanca diferenco aŭ kun perforta nuanĉiĝo.

Ni vokas al niaj samideanoj el la Okcidento: la epoko de eŭropa au ali-kontinenta idea imperialismo jam definitive pasis. Vivu la tuthomara solidareco kaj la interkontinenta lingvo Esperanto! Vivu ankaŭ la egaleco de rajtoj de ĉiuj popoloj ankaŭ sur la linva kampo internacia.

Kvindek Jaroj de Esperanto en Omoto にはこの時の大会
について次の様に記録されている。

--- En la laborkunsido oni proponis la rezolu-
cion kontraŭ la enkonduko de tro multaj neo-
logismoj (iniciatitan de la E-grupo de Hokkaido,
subtenatan de E-Societo de Osaka kaj EPA, kaj
decidis sendi ĝin al ĉiuj gravaj E-gazetaroj
de la mondo. La teksto de la Rezolucio komen-
ciĝas per jenaj vortoj:

そして決議文の本文6行目 ----- europaj landoj まで再録し
てある。

さて、これから先がどうなつたのか私はよく知らない。いや知らなかつた。向うでも / 1935年27回のローマ万国大会で何等かの neologismo 反対の決議がなされたという事だけは聞いていた。日本大会で大反対しても生きていた言葉は常に新しい表現を必要とする。だから万国大会では日本大会の時の様に万場一致で neologismo 反対という事はあり得ない。

前号で私が Rotterdam の U.E.A.本部で S-ro Moerbeek からその Rezolucio を手に入れて来を事は書いた。その Rezolucio は次の様なものである。前半はここにのせる必要はないように思うがあえて発表させていただく。

Kongreso de Romo.

Dum la kongreso okazis unu kunsido de la L.K.-anoj; prezidis Prof. Migliorini, vicprezidanto de la L.K., protokolis S-ro Rousseau; ĉeestis dek (10) L.K.-anoj, kiuj unu voĉe alprenis la jenajn deziresprimojn:

La L.K. deziras forstrekon (en la regularo prezentita en la jarlibro de 1935) de la § 1 de la ĉapitro "pri laŭlingva konsisto de la lingvaj institucioj", kaj de la §3 de la ĉapitro "sekcioj";

-- deziras la modifon de la regularo laŭ tiuj decidoj;

-- decidus, ke plua oficialigo de vortoj ne okazu dum 5 jaroj; la oportuneco pri ties pluan oficialigo, kaj la metodoj estos rebalotataj post januaro 1940;

つまり L.K (U.E.A の言語委員会) は向う 5 年間新語の採用は見合せようという事である。なんだそれだけの事が等と言つてはいけない。

H.E.L が日本大会を動かし、そしてその結果として U.E.A の L.K を動かしたのだから。しかも Parnasa Gvidlibro が発行されたのが / 932 年、H.E.L 大会の議決は / 933 年である。当時の北海道のエスペラント運動は進んでいけると言えるのではないか。

私は現在では別に neologismo に強い反対意見は持つていない。現に私自身もそれを用いざるを得ない事がしばしばある。言語は生きものであるから永い間にいろいろ変つて行く事であろう。ただ Fundamento de Esperanto を変更したり、こわしたりする事はできない。新語根の使用が認められている以上、時代が進むにつれ新しい vorto はできるだろう。もしそれがいけないという事になれば televizio だの fridujo (冷蔵庫) だとかができた時に困るだろう。malvarmeta というより friska と言つた方が eŭfonia だし sapura 等は saporanoj にはおもむきのある vorto ではないか / 930 年代に排斥されていた neologismo は今では普通に使われるようになった。

例えば小西岳さんの雪国 (Neĝa Lando) をぞでも bliĉi (晒す) dazli (目がくらむ) 等新選エス和にも出ていない vorto も出ており lontana, trista, loza, rankoro, rimorso 等あげれば限りない。

前号の大会の記事を大崎和夫氏にお送りしたら Kaijinmaru / 冊とていねいな手紙をいただきが、その内 neologismo について次の様に書いておられた。

Pri neologismo mi ankaŭ ĉiam havas problemon. Tamen, kontraŭante tro rigore al neologismo, oni malriĉigos Esp-literaturon kaj malhelpos ĝian evoluon.

(先 55 号 3 頁龍神丸の翻訳者大崎御夫妻は海神丸・・・の誤りでした。訂正しておわびします。 相沢)

大急ぎソ連一周

Esperantistoに会いの記(2)

大友 鞆 一

5月23日/9時23分次の予定地 Soçi に向う。Soçi 着/4時39分、時間は正確である。天気は良し景色は良し、飛行場から街に入る道は、黒海の海岸を海岸線に沿つて曲りくねりの道をバスは走る。ロシアではめずらしい道路である。何か日本国内を走っているようななつかしさにとられる。何故か？ 海岸線は曲りくねり、松は青々として、ただ違ひのは緑が濃く、しかももつともつと多いということだ。

ホテルは保養地らしく落ち着いた静かを感じである。しいて言うをら洞爺か大沼といったところか？ しかしもつと落ち着いた。

ここでは esperantisto は紹介されていない。

黒海 何とエモゾチックなひびきだろう。私はただ地図の上でだけしか見ることができていなかった。いまその実際の土地に来て、しかもその海岸のホテルに泊るなんて全く夢みかいだ。ホテルは海岸のすぐそばにあつて夕日が映えて映画の田にいるよりだ。この黒海を中心にしていろいろな歴史がくり返されることが思ひとき、感慨が胸一杯になつて何か詩でも作つて見せたい。この夜あまりきれいなので edzino と2人で海岸の街を散歩していきなり人の青年が esperanto と私の胸を指差して言うのだ。Ĉu vi estas esperantisto? と言つて通じない。"ニエット"と言ひだす。彼は私のこの verda stero を欲しいらしい。私は幸い2つ持つていたので、はずして彼にやつた。(彼等はパンチを欲しがる) esperanto のパンチを知っているということは少しでも esperanto のことを知つていふのだろう。

ここで一寸まかベリヨスカについて申さう。

ソ連では、ご存知であろうが、外貨を少しでも多く集めるために、例えば日本の円とか、ドルだけで売る店が必ず軒かゝ軒町にある。そのほかに我々の泊るホテルに必ずこのベリヨスカがある。値段は街で買うよりずつと安い。どの位安いかと言えば、私が自分で体験しカーフを書いて見ると、ウオツカの上等(ビールビン位い)/本ルルーブル、こ

れを日本円に換算すると約2400円位。ところがこれと同じ物をベリヨスカで買うと大体25ドル、1000円しない。これは極端な例かも知れないが、とにかく街よりは安い。だから我々の一行は目的地に着くとベリヨスカに行つて珍しい物を探して買うのがそのしみの一つである。

さて、このソチのホテルにも例にみれずこのベリヨスカがあつて、我々一行が買うものだから、かちまち商品が売り切れてしまうと言ひ始末だでも店の人はサツパリ嬉しそうな顔はしてない。何故をれば、彼等は皆国家の公務員なのだ。売れようが売れまいが自分の収入には変りはないのだ。

さて、Soçiはこの位にして次に進もう。

Soçi 発22時4分である。今まで種々の vojažo をしたが、このソ連におけるような変則的な時間に出発したり到着しかりするのはほとんどなかつた。夜中に出発して夜中に着く。22時の aerplano に乗るために19時にターミナルに着いてその banko で何時間も待つながらバカけているように思う。しかしこれもインツールットの命令とあれば仕方なし。しかも次の予定地 Kiev に着くのは24時57分である順調に着いてもホテルで enliti するの。明日の朝だろう。aerplano は例によつて外見は立派だが中は田舎のバスの座席だと思えば良いだろう。

さていよいよ Soçi とはさよなら！ 黒海よ adiaū! もう再びふむことがない土地だろう。aerplano は夜のロシア大陸を一路 Kiev に向つて飛びつづける。

Kiev には Mihael Vail さんと言ひ samideano がいるはずである。私の latero は届いているだろうか？ どんを人だろうか？ 胸がワクワクする。会ひのが楽しみである。予定通り機は24時57分ピッタリに Kiev serhavano に到着。全く時間は正確である。夜中である。空港から街まで約1時間、ちょうど札幌～千歳位の距離か？ 道路は整然として両側は緑、緑である。道幅は広い。その中をバスは100キロメートル位のスピードんツツ走っている。スピード制限はあるようだが、行会り車とてなく猛スピードである。約40分位いで市中に入る。夜中

だ、街はしんとして寝静まつている。ただ街路燈だけが明るく道を照らしている。しかし夜目にも街の中は緑々に囲まれている。そしてプラザには必ずといつて良い程レーニンの銅像が立っている。かくてホテル到着。堂々たる一流のホテル、カプカズである。部屋の numero をもらつて pakaĵo が部屋に届いて enliligi したのは2時すぎであつた。

翌朝7時には ellitigi 先ず Vail さんに電話をする。もう電話も慣れたので割合スムーズである。例の如く、やはり奥さんか娘さんか知らないが女性が出て来た。やれやれ又かと思ひながら特に esperanto を強く "Mi estas Japana esperantisto" と2、3回言ひと、ここは全く物解りが良い。すぐにご本人が電話に出て来てくれり。ホツトする。私は昨夜からの睡眠不足と、今日のスケジュールがキツイので電話で saluti だけにしておこうと思つて、そんな saluto をし始めたところ、まてまて、今すぐ行くよ、とにかく朝食前にホテルに行くと言ひのだ。ホテルの名前を言ひるとしたら彼はその前にホテルを知つていり。何故をれば、これがインツーリストの便利の良いところである。私の手紙は届いていり。それで彼は何日にどのホテルに我々が泊ると言うことをインツーリストで調べて解つていりなのである。そして私の来るのを待つていてくれりのだ。例によつて ĉamblo numero kaj matenmanĝo の時間を1つかりと確かめ合つて電話を切る。9時は朝食である。ni geedzoj は8時30分にロビーに出り。ロビーは gastoj で一杯である。日本からの gvidanto, lia nomo estas 清水、彼がロビーで私をさがしているのと合つり。「大友さん esperantisto が君を探していりよ」と言ひるのである。もう来たのかと思ひながら彼に連れられてその場所に行く。先ず握手。型通りの saluto をする。ところが先方には何も通じない。これは大変、オレの esp. がやはりこの人達に通じないのかと思つてガツカリしかけりところ、先方は angla を使つていりよりだ。清水さんがそばで聞いていてすぐ traduki してくれり。大友さん この人は na esp-isto だよ。話によると今 Vail さんから電話があつて出発までには必ず行くから私の居るところを解るようにして置いてくれといり事だつた。この人は日本流に言えばホテルの支配人らしかつた。やれやれ

そのうちに9時になつたので食堂に入ろうとして居ると、さつきの支配人と一緒にレンコートを着たデブちゃんの好々翁がニコニコと私の方にやつて来る。この人が Vail さんであつた。我々はガツリと手を握り合つた。一言か二言の vorto で良い、百年の知己のようである。異国ノ人の知人も居ない異国、エスペラントと言う仲立ちだけでこんなに親しくなれる。私は涙が出る程嬉しかつた。型通りの saluto、私は edzino を紹介する。彼は早速私の出しておい手紙を出してニコニコと見せる。そして君を待つていませよと言うのだ。とにかく食事をして来いと言うので、今朝は朝食抜きはやめて食べることにする。その間彼は誰か(彼は顔が広いらしい)と話しをしながら我々を待つてくれた。朝食も早々に済ませませがすでに出発の時間である。彼は私達と一緒にバスの所までニコニコと話ながら歩いた。私は話しながら "Mi estas komencanto" だからゆつくりゆつくり話すように言つた。彼はまた解る解ると言いながら malrapide に話してくれた。そして今日は君達と一緒にバスに乗るようにしやいと云つていた。バスの所ではすでに miaj grupanoj が待つていた。早速ここで皆に彼を紹介する。皆が我々の百年の知己の如き親密さを見てうらやましがつていませよである。共通語と言うのは全く天使である。私は清水さんに彼を同乗させてもらうことを頼んだ。彼はすぐクジノフ氏にこのことを話していた。また Vail さんは自分で kiev のインツーリストの人の交渉しているようだ。しかしなかなか OK が出ない。彼はエスペラントの本や私の手紙等を彼に見せているのだが、たつたノ人しか乗らないのだ。60人乗りのバスはガラ空なのだ。しかし何としても OK が出ない。我々の grupanoj も残念がつている。そしてとうとうダメだつた。やはりロシアだなと思つた。Vail さんは私達のスケジュールをむしろ我々より良く知つていた。交渉の過程で全部聞いたようだ。夕食前にもう一度来るからと言つてニコニコと手を振つてバスを見送つてくれだ。

Kiev の気候は夏である、好天に恵まれて気持よい turismo ができた。バラがきれいだ。街は緑々である。無名戦士の墓に年中火が絶えない。花輪が絶えない。どこを歩いても軍人の姿が目につく。そして彼等は胸を張つて歩いているように見える。

さて、街の風物は専門の本を読んでもらうことにして次に進もう。

Kiev は実にいそがしい。5時ホテルに帰り、6時夕食ということになつている。帰りが少し遅れた。彼はホテルに時間通りに来ていてくれた。部屋に入るひまもなくロビーで *interparoi* という状態である。混み合うロビーでイスを見付けてやつと落ち着いて会話の機会を持つた。彼は68才ということだつたが顔はつやつやしていて常にニコニコして若々しい。全くスムーズに会話は進む。家庭のこと、子どものこと、余り *malfacila* な話は無いので肩がこらない。モスクーのスライドのフィルム/函おみやげにもらつた。そのうち急に話が釣の話になつた。彼は余程釣が好きなんだなと思つて聞いて居から、日本に $Q/1^m/m$ ~ $Q/5^m/m$ の釣糸があるかと聞くので、私は釣のことは全く素人なので、ハハハ ソビエトは釣糸をみんなも不自由でなかなか手に入りにくいのだなと思つた。そしてこれは普通の釣糸だろうと思つたので、あるあると答えた。そしてそれが欲しいのだと言うので、よしそれでは日本に帰つたらすぐ買って送るからと約束しき、時間の終つのは早い。もう Kiev 出発の時間が迫つている。とにかく *foto* を2、3枚撮つて全くあわきだしい別れであつた。 *Ĝis revido* ではなく *adialū adialū* と言いながらしつかりと手を握つてバスの人となる。ニコニコといつまでも手を振つてバスを見送つてくれな彼 *Vail* 氏の顔が目に浮ぶ。全くあわきだしい別れだつた。かくてバスは昨夜の道を一路空港に向う。

さて、後日談になるが、私は5月3日/日家に帰り、6月2日早速彼に頼まれた釣糸を買うために釣具店を訪れた。ところがどこの店に行つてもそんな細い糸は無いと言うのだ。一番細いので $Q/4^m/m$ だからそれはきつと $1 \sim 1.5^m/m$ の間違いだろうと言うのでどこでも余り相手にしてくれない。でも私は札幌で $1/0$ 軒位の探しか。しかしムダだつた。小樽まで行つて見てもやはりダメだつた。余り安うけ合いで約束して来てしまつて困つてしまつた。仕方がないので $Q/4^m/m$ と $1^m/m$ 、 $1.5^m/m$ を送ることにして各1巻づつ送つたが、今のところ彼からは何の返事も無い。果たしてこれ等が彼の手元に届いたのだろうか。良いか悪いか必ず返事をくれと言つてやつたのだが。もう返事が来ても良い頃なんだが。

さて、この話しはこれで終り、このへんで一つロシアのホテルの食事

について書いてみよう。先ず朝食は9時、これが我々の初めから終りまでの決つた時間だつた。先ず黒パン、そのほか白いパンもある。この黒パン、食べられると美味しい。チーズ、これはセンペイ位いの厚さ 白くてスツパイジュース、紅茶、これが朝食である。昼 黒パン、肉、スープ、ビールか他の飲み物。夕食 黒パン、肉、ビール、ロシア式スープレ(ドロドロして中に肉なんか入つている)、野菜。私達は何か出てきてもその味がロシア式味でいつでも何か物足りなさ余計な味があつてどうしてもピンと来なかつた。いつでも無理して食べているというような状態で、食べなければ体がもたないからといつたよりの食べ方だつた。何を食べてもこれはうまいと思つて食べかものはない。強いて言えば生野菜に塩をツツカケテ食つたのがロシア旅行中で一番口に合つたのかも知れない。私はこの満ち足りない味をまぎらわすために例の2.5ドルのウオツカを1日に2分の1づつ呑んだ。ロシアで呑んだウオツカはくせがなく少し甘味があつて強くて(約5%)大変助かつた。

Kiev は例の如く2/時々2分發、レニングラード着は23時32分である。全く寝るひまがないきつい旅行だ。私はくせが悪くてどこでもすぐ寝るといふことができな。布団に入つてもなかなか寝つけない。体は疲れているのだがなかなか眠れないのだ。レニングラードの空港で約30分待つて、インツーリストのバスが迎えに来た。夜中の12時過ぎと言ひのには外は薄明るい。気候は今までとは異なつて薄ら寒い。夜は特に冷えるのか、セーターを1枚着た。白夜の街をバスは一路ホテルに向ひ。運河の非常に多い街だ。12時過ぎといひのには街の中は夕ぐれ時のようにぎわいである。人はどしどし歩いてゐるし電車(無軌道)の中には人が普通に乗つてゐる。レニングラードは夜中も movadema をんだなと思ひ。建物は大きくガツンリしてゐる。さすがに未だ寒いので arboj はやつと芽を出したところで寒々としてゐるが、これが葉をつけ出しからやはり緑々になるのだらう。大体我札幌の3月頃の気候だ。

約1時間でホテルに着く。ホテルの名前はレニングラードホテルである。Cambróの鍵をもらつて落着いたのは午前2時である。カーテンの外はもう朝明である。でも少しでも寝なければと思つてベットに入る。ウトウトとしばらく朝の太陽がさんさんとして窓から入つてくる。時

計を見ると又時一寸前だ。とても眠れない。それでも我慢して何とか眠るといふ思いベツトにもどる。しかし余り眠るいのでとうとう5時に起きてしまつた。この時は未だ何とも思つて居なかつたが、この疲れが後で出て大変だつた。カーテンを明けて見るとホテルはネバ河のすぐそばである。向う岸に何か知らないが小さな軍艦が一隻定泊している(大砲があるから軍艦だと思ふ)。ソ連は何でも秘密をのによくまあこんなところに軍艦を定泊させておくものだなと思ひながら、まず窓越しに一枚パチリとやつた。しかしすぐその後で解つたのだが、これが有名なオーロラ号であつた。丁度日本が軍艦三笠を記念に海上に置いて国民に参観させているように、ここロシアでも革命に手柄のあつたこの三本煙突の小さな軍艦を国民に参観させるようにこのネバ河に置いてあるのだ。日本海海戦に生き残つて逃げのびたこの軍艦を見て、その当時の日露戦争を思い出したりして回想にふけつたのはその後のこと、ホテルの窓から見ると釣糸を垂れている人がいてのどかである。しかしかちまち時間は追つてくる。気が張つてゐるといふだけでやはり体は疲れている。ここレニングラードでは esperantisto には saluti だけし、いづれ夕食後の体のあいた時に電話をしようと思つて、予定通り朝食9時、10時出発ということにした。

レニングラードのガイドは女性である。巻舌で上手に日本語を話す。今までのようにクジノフ氏のタドタドしい traduko で聞くのと異つて直接なので大変良く解る。この日は市内観光の午前の部を了つて13時 tagmanĝoの後一休みしようと思つて部屋のドアを開けたとたん電話がギリギリと鳴り出した。今朝電話をしていないのだから kamarado ではない筈だ。一体誰から電話かなと思つているうちに家内が出た。ハロー、ハローと言つてゐる、日本人ではない。esperantisto らしいよと言ひるので、私が今日レニングラードに来ることは、もし私の手紙が届いていれば解る筈だ。しかしホテルは解らない筈だがと思ひながら受話器を取ると、若々しい女性の声である。しかしここは samideano である筈だが変だなと思ひながら "Ĉu vi estas esperantistino?" といふと Jes, Jes と言と返事だ。この頃は割合スムーズに esp. が出るよになつてきた。2言3言型通りの saluto が交わされる。午前

中に電話をしかが vi は居なかつた。そしてこれからの予定はどんなかと言っているようだ。電話で *esperante interparoli* は私が *komen-canto* なので聞き取りにくい。何度も何度も聞いてやつと解つたのだ。先方の女性は *tre afabla* で何度も何度も言ってくれた。しかし私達は昼からの観光について未だ何も知らされていない。何時に終つてこのホテルに帰るのか。先方はしきりにホテルに帰つて来る時間を打合せようとしているようだ。そして4時にホテルに行くと言っているようだ。けれども何時に帰るか解らないので、私がホテルに帰つたら vi に電話をするからと言うのだがこれがなかなか通じない。私も電話の前で自然手まね足まねをしながら言うので、家内が笑っている。汗がタラタラと流れる。家内がハンカチを出してふいてくれた。こんなことをしながら何とか私の言いことが先方に通じたようで、私がホテルに帰つてから電話をするというこゝで解つてもらつたようだ。そして電話は終つた。ホッとした。この女性はきつとデレギートの代りに電話をしてきたので、来る本人は男性であろうと思つていた。

午後からの観光は冬の宮殿である。ツア時代の豪華なものである。有名な芸術家の絵や美術品がどつさり飾つてある。入る前にガイドからの注意があつて、中に入つたら絶対はぐれたいようにすること。もしはぐれると出口に出られなくなつてしまうと言っているのである。もし迷つたら大変なのでよく気をつけてグループから離れないようにして歩く。この頃から昨夜の寝不足と疲れが出始めて来る。宮殿の中を歩いていて自然に眠くなつて来る。立止つて説明を聞いていると、これが子守唄のようになつて立つまま眠つているのだ。説明が終つてグループが歩き出してあわてて目をあいてその後について行くのだが、また歩きながら眠つてしまう、そして前につまづいてハット目を覚す。一体こんなことつてあるのだろうか。私のる2年の人生の中でこんな経験はまだ一度もない。もうつらくてどこにでも良いから座つてしまいたくなる。それでガイドが説明している間そつと壁によしかかつて眠つていた。すると誰かが肩をポンポンとたたく。ハット目をさますと、要所要所に居る番人の小母さんが、そんな所によしかかつてはいけないと言ひそぶりをしてゐる。これは大変と気を取り直してグループの中に入る。もつともこの宮殿は

ツア時代にはとうてい我々庶民は入口にさえ入ることのできなかつた所なのだ。一体皆は疲れていないのかな。昨夜は眠つたのだろうか等と思う。アノ才になるK氏はついにダウンした。そして途中から参観をやめてノ人だけ外に出て休むことにし、ガイドが外に連れて出た。一生に一度見れるか見れないようなこの大宮殿や美術品を見るのにこんな状態で全く残念である、ここを見るだけで2日も3日も必要な気がする。しかし私もダウン寸前の形でこの見学も終つてホットした。一時も早くホテルに帰つて眠りたい。夕時頃ホテルに帰つた。やれやれ、部屋に入るとノ枚の葉書が床に落ちている、こんな所に何だろうと思つて拾つて見るとesperantoの伝言が書いてある。彼等の字は読みにくい。電話番号が2つ書いてあつて、このどれにでも電話をするようにと書いてある。疲れてはいるが早速電話をする。しかしどれをかけても皆出ない。何度もかけて見方がやはり出ない。夕食が5時からだから7時に来てもらいたいと思ひのだが、これでは連絡のしようがない。やはり先の電話が不十分だつたのだなと一応あきらめて、すぐ食事に行くこととする。食後部屋に戻つてウオツカをコップで一杯グツト呑んでベットに横をわる。家内はあまり疲れていないのか、タマラさん(この人は例の30年振りで生れ故郷に帰つて来た人)と話しながら末だ帰つて来ない。ウオツカのせいか一寸眠つたよりだ。ドアをノックする音に目覚める、カギをはずして戸を開けるとedzinoである。すぐ部屋に入るだろうと思つて又ベットにもどる。すると入口で「お父さん esperantisto が来ているよ」と言う。若いきれいな女性よと言いながらニコニコしている。私は裸同然で寝ていた。あわてて sin vestis。今まで samideano に出るときはキチツとネクタイをつけるようにしていたが、今夜はごめんしてもらつてリラックスないでちちで、もつて行つてお土産を手にしてロビーに行く。本当に女性である。握手をし、型通りの saluto を交す。私が行く前にタマラさんとロシア語でベラベラやつていたをよりだ。今度は私達が esperanto でベラベラ(これはタマラさんにはそういう風に聞えたらしい。)やつたので、彼女はもし話が通じないようだったら traduki してあげようと親切に思つていたらしいが、私達が割合ストラ話をするので、おやすみなさいといつて席を離れた。家内と3人だ

けになつた。彼女はロシア民芸品の人形とウレン塗りのおぼんをくれた。家内はそのお返しに何かあげたいと思うのだが何もさ。すぐ部屋に引き返して今まで使つていたネツカチーフと物入れをもつて来た。そして、これは今まで私が使つていたものだが何もおあげするものがないので大変失礼だけれど受取つてくれということを手紙に言つてくれと言ひのだ。私の esperanto では果してこのとおひ先方に通じかか、でも向き合つて話し合ひるのは手まね足まねが入るので割合スムーズに相手に通じかよらだ。種々のことを話し合つた。彼女の名前は Violetta Sivokova 年は39才、子どもは1人、仕事は建築技師、edzo は職工。時の経つのは早い、外はまだ夕暮れであるが9時過ぎている。私はハツト気がついて foto をと思つて彼女等をうながして玄関に出た。9時過ぎだがまだ何とか foti 可能である。外に出ると tre malvarma だ。中とは全然違ひ。家内が薄着だつたので彼女は心配して自分の上着を脱いで家内の肩から掛けてくれた。私のカメラは光線が悪いとシャッターが落ちないので果してこの夕暮れの光線かどうかと思つて撮つたらうきくおひた。レヤレ。3枚撮つた。samideanino は別れを惜んで adiaŭ adiaŭ と言つて帰つて行つた。そして foto は必ず送つてよと何度も言いながら帰つて行つた。時間は22時一寸前であつた。

さて翌日 今日レニングラードの夏の宮殿の見物である。この宮殿の庭園の如何に素晴らしく立派で命をかけてあるかと言ひことは私のこのつかない筆ではとても書き表わせない。これもまた専門書で読んでもらひ。しかし一寸書きたいのはこの宮殿の庭はバルト海に続いているということだ。

さて、レニングラードのガイドさんは実にハキハキと何でも教えてくれ。何でも解らないことがあつたら聞いてくださいと言ひのだ。丁度夏の宮殿からの帰りの車の中で私は疑問に思つてゐることを種々と聞いてみた。その2、3について書いてみよう。

1 ロシアには街頭で屋台を出して物を売つてゐる人をよく見かける。例えばアイスクリーム、雑誌、一寸した飲物等々。これらに従事してゐる人達の商売はどのようにして成り立つてゐるのか？

◎ 彼等は全部国家公務員である。だから国家から給料をもらひ。その

他にノルマ以上の売上とか又は努力によつてその都度加給があるとのこと。

2 学校制度 学校は全て国家負担、大学に行く頃はもう相当な年令であるだから彼等は給料をもらつて大学に行く学生結婚もたくさんあるとのこと。しかし誰でも大学に行ける訳ではない。選ばれる頭のうの持主だけが行けるのである。やはり狭き門である。しかし卒業したら義務年限(2年)があつて政府の命ずる所に行かねばならない。普通学科は4年、医科系は6年である。医科出身者は日本のように高い給料ではない。普通科と違つてもせいぜい日本円に直して1万円位であつた。

レニングラードで聞いたバラライカと合唱団の唄は全く素晴らしかつた。舞台に何人位い出ているのかと思つて数えてみたら約80人位居た。それが全部民族衣裳を着けている。その半分がバラライカ、残りがコーラスである。実に声量がある。私のような全くの門外漢が聞いていてもいざと思つた。一曲終る如に司令者が出て次の曲を説明する。男が1人、女が2人3人出て来て、先ず男がロシア語でやる、次に女の子がフランス語、次が英語、日本では一寸想像ができない。やはりロシアは大きい。こんなとき esperanto があれば一つで良いのになあと思う。ちなみて、お客は何人位かなと思つて見渡してみたら、ほとんどがロシア人以外の観光客のようで100人そこそこのように思われた。これも国営だから客が何人入ろうと余り関係なく立派な芸を披露できる訳だ。

さて水の都レニングラードはこれ位にして、次はいよいよ最後の都モスクーに移ることにしてしよう。

5月26日20時37分出発、1時間一寸、21時52分着、モスクーに着く。21時は未だ暗くはない、何か夕方のような感じである。チエメ=国際空港に着いたものとばかり思つていた。本で読んだり、人に聞いたりしていたので、その広大さに一度は接してみたいと思つていた。地上に降りて見ると余りにも貧弱な空港だ。小雨が降っている。東京には羽田空港一つだからロシアもチエメ一つだと考えていたが、モスクーには五つか六つ位空港があるそうで、その一つに着いたので、これはチエメではなかつた。それは一組の grupoの1人でロシア通の人が説明してくれた。小雨の中、空港ロビーで暫らく待つたりしたので、ホテルに着いたのはお

よその時であつた。夜のせいもあるのか肌寒さを感じず。ホテルの名は
ナショナルホテルである。何かヨーロッパ調の天井の高い古めかしい格
式ばつたホテルである。pakajoが届いて床に就いたのは1時過ぎであ
つた。ウオツカを1杯呑んで就寝。

翌28日は例の如く9時朝食、10時出発である。レニングラード程
ではないが寝不足はづつとつて廻つてゐる。7時に先ず kamarado
Sergej Nikorajvic に電話する。奥さんか娘さんか？出る。チンプ
ンカンブン全く解らない。そしてガチャリと電話は切られる。しかしこ
の頃は一寸位ではへこかれたい。又番号を廻す。そして esperanto
を何度もくり返す。やつと本人が出てくれた。ここも又大変に afabla
である。私も又心易い。しかし私は疲れているので日本の esperant
isto が来て saluto をしたことが解れば良いのだから電話だけにしてお
こりと思つた。彼はとにかく君の良い時に行くから cambra numero
と今日の予定を知らせると言うのだ。しかししかしだ、今日の出発時間
以外は何も知らされていない。まあ夕食後8時からなら良いだろうと思
つて 8時に来てもらうことにして電話は終つた。さて食堂に出たら今
夜は8時から本場のパンーを見物に出かけ帰るのは1時過ぎるだろう
とのことである。私はあわてて部屋にもどつて彼に電話をした。何と幸
いなことに彼が出た。全く幸いである。そこで今夜の予定を伝えて10
時過ぎに来てくれるように話した。モスクーでは夜の遅いのは余り気に
されないようだ。彼は心よく承知した。ついでながらここまで来るのに
どの位の時間が必要なのかを聞いてみたら、地下鉄で25分との事であ
つた。札幌で端から端まで乗つても10分/5分、やはり大分遠いのだ。

モスクーで今頭にあるのはモスクー大学、赤の広場 地下鉄位である
が例によつてクジノフ氏のタドタドしい二重通訳ではむしろ少し英語
が解れば直接聞いていそ方が良い位である。しかし地下鉄は聞きしに
まさる圧観であつた。エスカレータの深くて速いこと。各駅は天井が高
くて一大美術館である、日本のように売店は余り見当らない。電車の中
での若い人達の行儀の良いこと。我々のような maljnulo にはすぐ立つ
て席を譲つてくれる。全く気持がいい。乗降は順序正しい。昔の日本が
こうであつたがなと思う。この頃私は汽車や電車の中で幼児を抱いた婦

人や老人に席を譲る若者があると珍らしく思う。先ずヂヤンと座つてテコでも動かないという顔をして老人や子どもを抱いた婦人を平然と見てゐる。ああアアこれが日本のしつけか？

モスクーバレエ、私はバレエというものを知らない。先ず国立劇場で見た。ここで共産党の全体会議も行なわれるそうである。バレエとはこんなに素晴らしいものかと思つて見た。一言もものを言わないで音楽と動作だけの芝居、私のような vojoganto にもその内容が解つて大変面白かつた。私は古いニコンの双眼鏡を持つていたので、彼等の表情の動き一つ一つを見ることができて面白かつた。しかし疲れているので自然に睡気が出て来て半分位は眠つたようぢや。今考えるともつをいないことをした。たぐたぐ余りにもこの vojago のハードスケジュールなのと變則的な時間割をうらめしく思うだけである。

さて終つてホテルに着いたのはノの時頃だつた。丁度良い時間なのでロビーで彼を待つことにした。先方で私を見つけてくれや。私はこの人を S—ro Sergenj Nikoraivic と思つた。この人がロシアで会う最後の人と思つてそれを日本から持つて行つた地図入りのハンカチやボールペンを全部彼に進呈した。しかし話しているうちに彼は別人であることが解つた。彼はもうノ人の私が手紙を出しておいた samideano であつた。例によつてインテ—リストで調べて私を訪ねたのである。彼の名前は Aleksandro Halkovskij という raportisto であつた。彼は日本の古い左翼作家の名をキクさん知つていた。年はタノ才、今まで会つた samideanoj の中の男中では一番一ピキビして居た。約3ノ分位の話をして彼は帰つて行つた。今までここに居ても Nikoraivic 氏が来るいのからもう今日はあきらめて来るいのだろうと思つて部屋に引きあげることにする。部屋に入つてやつとソファ—に腰を下して今日は良いブド—酒を買つたのでこれを呑もうかきと思つてゐると、トントンノックの音がする。家内が vardo を開けて私を呼ぶので出て見ると品の良い好々爺が立つてゐる。「*Qu vi estas esperantisto?*」と聞くと「*Jes, mi estas Nikoraivic*」というのである。やれやれ本当のニコライさんが来るのだ。とにかく入りなさいということになる。聞けばノの時この時のロビーで待つていてくれやらしい。丁度良かつた

酒は呑むかと聞いたら Jes iom と言う。そこで早速例のブドウ酒を2人で呑むことにする。先ず2人のノ合位いのコップでナミナミとつく、カチリと合わせる。彼は全く一気にぐつと呑す干す。私は半分位の。彼の呑み振りは iom ではない。又注ぐ。一杯入ると話がハズム。

esperanto でハズムのだから面白い。私も彼の言う言葉がどうしても解らなくなると vortaro を引張り出す、彼は老眼鏡も掛け交いでちやんと引いてくれる。愉快々々。彼の年齢は7/才、laboro は gardenisto、子どもは女の子が1人、家族は娘夫婦、孫、自分等夫婦5人暮らし、余り話がはずんで2時過ぎて遅くを待つて来た。彼は自分の家に電話をかけた。ロシア語でやつていた。そして終つてから、私の思つたとおり、心配すると困るから知らせておいたのだと言つていた。彼は6カ国語を話すと言つていた。しかし困つた事に彼に進呈する士権がない私はハンヨナルのトランジスタラジオを持つていた。これもあと2、3日で必要がないのだからこれをあげようと思つて(これは小さいが6000の円位いする品物である)。電池を出してこれはロシアで売つてゐるかと思つて聞いたら Jes というので、イヤホンもつけて彼に進呈した。彼は小さな foto が10枚ばかり入つた筒筒をくれた。そしてその中に書いてある文章の一部を次のようにした。

Al estimata samideano (Hdeo Jagi) この部分を Ontomo と直し nia kara gasto

まだ書いてあるがこの部分だけを紹介する。

私の明日の船出乗の時間をしつかり確認して、明日出発までに必ず来るからと言つて帰つて行つた。1時過ぎたつた。これで今夜も就寝したのは2時過ぎである。

翌29日はほとんど1日中市内観光、赤の広場、ネギ坊主頭の建築物、輝ける星、運河、観光というもの。余りゴチャゴチャになるとさつぱり何だか解らなくなつてしまう。しかし残念だつたのは赤の広場の中に入れないかつたことである。今、中の建物を修理中なので我々観光客は外部の建物と修理中の足場やクレーンを見ただけに終つた。もう二度と来ることはないだろうに全く間の悪いときにぶつかつたものだ。時間の過ぎるのはまかせく間である。今日はいよいよ帰途につくのだ。モスコウ出

発は20時であるがホテル出発は18時の予定、我々は少し早目に荷物をととのえて出発の用意をしな。帰りは皆荷物がふくらんでい。コニヤックを2打も買ったクノオの老青年が居た。私はバラライカを買いつもりが間違つてマンドリンを買つてしまつて、ハバロフスクで本当のバラライカを買つて2つの楽器、その外ロシア人形、サモワールのミニチュアを買つた。

17時、彼老 samideano はニコニコとして私達の部屋にやつて来た。私の部屋がチェックアウト後の皆のみまり場になつていたので、ここでまた grupanoj に彼を紹介した。彼は英語も達者なので grupo の中の英語のできる人達と談笑していか。私達は esperanto である。ここでまた気がついて foto を撮る。ロビーで1枚、玄関で1枚、その他か2、3枚パチパチとやる。普段撮りつけていないのでさつぱり自信がない。そろそろそろちに出発の時間となる。彼は改まつた口調で君達の帰途の安全を祈るといふようなことを言つたようぞ。私達はただ dankon dankon である。ぎつちり手を握り合う。これが別れである。日本語さえ出てこない、まして esperanto では言葉が出てこない。私達は車上の人となつた。手を振りながら ĝis revido ではなく adiaŭ adiaŭ と言いながら見送つてくれなあのニコニコした品の良い老者の顔が今日に浮かぶ。バスは一踏空港に向う。さらばモスコーよ。いそがしい長い短い vojaĝo は fino に近づいた。

29日22時22分刻のチロメニではないモスコーの空港を飛び立つこととなる。これより7時間無着陸ロシア大陸の夜を aerplano は飛び続ける。2時間か3時間も飛ぶと白夜は急にパツと明るくなる。朝の太陽が小さな窓からパツと差し込んでくる。とにかく7時間の時差があるのでハバロフスク着は5月30日午前11時4分である。ロシアの如何に大きな国であるかと言ふことをここで改めて認識した次第である。

なつかしのハバロフスク、ここで又例のハバロフスク一番のホテルに一泊、一応旅の疲れを休め明日30日は我母国日本、新潟に帰ることとなる。

長くて短かい疲れのはげしい、しかし楽しい旅行だつた。

ENTREPRENA RAPORTO de
Librejo VERDA STELO

緑 星 堂 白 書 '74

魔 留 世 離 小 頭 郎

昨年ベストセラーは、好評の会話テキスト“Ĉu vi parolas Esperante?” (200円) の44冊が群を抜いています。“La Teksto Unua, ”あるいは「新エス講座 vol.1」を終了した人にも格好のテキスト。カセットテープ(1,200円)を併用すればなおさら。もちろんベテランの方にもその中味の輝妙さを充分楽しんでいただけます。緑星堂での年間取扱い総冊数は327、そのほか合宿で売れたTUKOの本が数十冊あります。おもなものをあげると

☆辞書類(62冊)

新選エス和(25)、和エス(16)、日常用語活用辞典(16)
P.V(5)

☆入門、学習、研究書類(77冊)

新エス講座 vol. 1(15)、vol. 2(4)、vol. 3(3)
作文教室(13)、前置詞の用法(5)、交通案内(7)、会話教室(3)、Ne tiel, sed tiel ĉi(3)

☆初級用読み物、絵本(77冊)

Barbro kaj Eriko(7)、Tri Mortoj(7)、Karlo(3)
La Varma Sudo kaj Frosta Nordo(6)

☆文学、その他一般(80冊)

La bambufluto(6)、Okupacio(5)、La vjetnama kaj
gia... (5)、En la nubon... (4)、
Utaaro de Takuboku(4)、Angla Antologio(3)

☆エスペラント運動関係(26冊)

Dresden ZAMENHOF(7)、Paroladoj de Zamenhof(6)
Kial venkis Esperanto?(6)、La Danĝera Lingvo(3)

そのほか金沢の同志が共同翻訳した「竹笛」約30冊が売れました。
辞書や入門学習書類は大半が講習会関係で、その他一般では、例会や合

宿などのテキストに取りあげられたものが主としてベストセラーの仲間に顔を出しています。新刊、新着ものは、例会などでよく顔をあわせる緑星堂の「顧客」がその恩恵(?)にあずかっているものです。

Nu, kiom da Esperantaj libroj vi aĉetis en la lasta jaro ?

(Malseri Ozulo, Sapporo)

第62回日本エスペラント大会

日	時	8月9日(土)午前9時~8月10日(日)午後3時	
場	所	観光会館 金沢市本多町6-27	
会	費	7月/8日迄	当日
一	般	2,500円	3,000円
	中高生と盲人	2,000円	2,500円
	不在参加	1,000円	
	記念写真	200円	
	宿 泊	2,500円 / 泊朝食付	
		なお、旅館から300円以内の追加請求の可能性がある。	
各種の締切り		分科会、集会、演劇、歌等は4月末日までに責任者明記で申込む	
		文芸コンクールはコピー4枚で6月末日	
		散文(随想も含む。原作)2,500語、詩(原作と翻訳)1,000行以内。各種目/人2編以内とし、大会参加者に限る。	
		弁論大会は7月末日、演題は Kiel mi farigis esperantisto と Kiel mi vidas Esperanton から選ぶ	
大会提案		コピー2枚で4月末日	
エス関係の宣伝		7月末日	
学会検定		は別途通知される、	

会費の払込み ベトナム代表団の来日も予想されるので経費を極力つめるため払込用紙は印刷しません。カンパのつもりで郵便局用紙で住所、氏名(フリガナ)、性別、送金内訳を明記して払込み下さい

ポストコングレーツ

- 和倉温泉(泊)～輪島～宇出津～金沢/7時。貸切で/万円以内30名で実施。2月末日まで申込み
- 白山登山 //日金沢発～白山室堂泊～金沢/3時着4500円位。2月末日締切り。10名以上で実施

第62回日本エスペラント大会事務局

920-11 金沢市田上新4

TEL 0762-62-7861(宅)

0762-39-2541(勤)

振替 金沢2/428

国際語 エスペラント日本大会事務局

*****

Danjo
en Vjetnamio

verkita de
SAOTOME Katumoto
ilustrita de
ENDŪ Teruyo
tradukita de membroj de
Ikebukuro Esperanto-Societo
46p 157x182
kostas 400 enojn inkluzive
de aŭfranko (= ofermono),
haveblas ĉe Librejo VERDA
STELO. 注文は郵便振替で

郵便振替口座番号
緑屋堂 (小樽) 16388

*****

E N H A V O

	paĝo
Vulpo kantis pri si mem (Toua Toua to) trad. Aizawa H. ...1	1
Mara Dio kantis pri si mem. (Atuika tomatomaki kuntuteaŝi hm hm?) ..... trad. A. Hoŝida...5	5
札幌ISA*8期 初級講座の案内 10	10
*39回 北海道人会へ 11	11
Sin prezentas nova membro.....Iwamoto K. ...12	12
El la kajero de la mondvojaĝo (1).....Aizawa H. ...15	15
Akompanado al fraŭlino Alicja(2).....Cubaki H. ...17	17
新刊案内 "La foraj steloj"..... 沢谷雄一...19	19
ARKIVO DE HEL (1) ---Neologismo 排斥の行方 ..... 相沢治雄...21	21
大急ぎで連一編・エスペランティストに会ったの記 (2).....大友鞆一...30	30
緑屋堂白書 '74 35	35
*62回 日本大会案内 46	46
Nigraj Brovharoj (ukraina popolkanto).....48	48

LEONTODO n-ro 56

1975 年 4 月 28 日発行

発行所 北海道エスペラント連盟

060 札幌市中央区南2.西4. 中央タイピスト学院内
TEL 251-4750
振替口座 (小樽) 17075

編集

Sawaya Y.
helpis Ŝibata Ŝ. kaj Cubaki H.
tajpis Kitabatake H.

北海道エスペラント連盟後援
札幌エスペラント会主催

★8期 エスペラント初級講座のお知らせ

内容 ABCから簡単な会話および文通指導まで

とき 5月10日より毎週土曜日, 18:00 ~ 20:00 (6ヵ月間)

ところ 中央タイピスト学院

(札幌市中央区南2西4)

かひひ 全期6ヵ月間 6,600円 (2回分割払可, 教材費共)

* 次のものが教材として給付されます

テキスト La Teksto Unua (100円)

(前期3ヵ月) 新選エス和辞典 (900円), テキストの巻 (100円)

練習問題集 (コピー版, 100円), 歌集 Marimo (150円)

(後期3ヵ月) 「エスペラント会話教室」 (420円)

「文通案内」 (250円)

そのほかに、エスペラント情報宣伝誌「エスペラントの世界」(各号20P, 100円, オフセット印刷)が毎月配布されます。

* 辞書、テキスト持参の人はその分割引ます。高校生以下の人に限り、会費納入方法について相談にのります。

* 授業では直接使いませんが、副教材として下記の学習書を各自揃えてもらいます。

副教材 (★1ヵ月目はナシ)

★2ヵ月目 「新エスペラント講座 vol.1」 600円

★3ヵ月目 「日常用語活用辞典」 250円

「作文の教室」 160円

主任講師 奈良 隆泰 (札幌) /

問合 申込先 電話 (011) 582-2497 または当日直接会場へ

* 9月13~15日(土,日,祝日)北海道エスペラント連盟主催の★5回全道秋の合宿が、小樽市朝里川温泉で行われます。本講座の受講生の方にも、La Teksto Unuaの総練習および集中実力養成の課外授業のひとつとして、参加していただきます。(要項は後ほど発表、費用は実費で4,500円程度) 本講座の受講生には1,000円の参加費割引の特典があります。

* 6ヵ月間の初級コース終了後、引き続き、中級学習会を開きます。